БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 137 (17.419). • 17 июнь 1979 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

◆ ВЕНА УЧРАШУВИ — ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИНИНГ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

◆ ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ ЖАНГОВАРЛИГИ ВА ҲУЖУМКОРЛИГИ УЧУН

◆ ХОРАЗМЛИК ПАХТА УСТАЛАРИ ЎЗ БУРЧЛАРИГА СОДИҚДИРЛАР

Л. И. Брежнев ва Ж. Картер Австрия Республикасининг Президенти Р. Кирхшлегер билан учрашдилар

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва Америка Қўшма Штатларининг Президенти Ж. Картер 15 июнь куни Венадаги Хофбург саройида Австрия Республикасининг Президенти Р. Кирхшлегер ҳузурида бўлдилар.

Австрия Президенти олий мартабали меҳмонларни табриклаб, Вена Совет Иттифоқи ва АҚШ раҳбарларининг учрашиш жойи бўлиб қолганлиги учун миннатдорчилик билдирди. У Австрия Республикасининг ҳукумати ва халқи буни доимий бетарафлик сиёсатининг ижобий роли ва унинг халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси эътироф этилганлиги деб билишини таъкидлади.

Биз, деди **Р. Кирхшлегер**, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси билан АҚШ Президенти ўртасидаги учрашув Венада ўтказилаётганлигидан астойдил хурсандмиз. Сизларнинг учрашувингиз бутун жаҳоннинг келажаги учун фавқулодда муҳим аҳамиятга эгадир. Мен музокаралар қулай вазиятда муваффақиятли ўтади ва фойдали натижаларга олиб келади, деб чин кўнгилдан ишонаман.

У сўзини давом эттириб, бундай деди: биз кичик мамлакатнинг вакилларимиз ва Европанинг мамлакатимиз жойлашган қисмида мувозанатни, барқарорликни сақлаш ва кескинликнинг юмшатилишига қўлимиздан келганча ёрдам беришга интиламиз.

Австрия Президенти СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги янги шартноманинг имзоланиши кескинликни юмшатиш жараёнини, шу жумладан, ҳарбий соҳада ҳам янада ривожлантириш учун омил бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдирди.

Л. И. Брежнев Австрия Президентига мурожаат қилиб, меҳмондўст Австрия диёрида учрашиш имконияти берилганлигидан хурсанд эканлигини айтди. Л. И. Брежнев Венада Президент Ж. Картер билан музокаралар олиб бориш имконияти берилганлиги ва ишлаш учун жуда яхши шароит вужудга келтирилганлиги учун самимий ташаккур билдирди.

Давлат шартномаси имзоланган ва Австрия доимий бетарафлик ҳақидаги қонунни қабул қилган пайтдан буён, деди Л. И. Брежнев, қарийб чорак аср ўтди. Шу давр ичида Совет — Австрия муносабатлари яхши ривожланди, бизнинг хилма-хил соҳалардаги ҳамкорлигимиз тобора кўп қиррали ва самарали бўлиб қолмоқда. Биз бу ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантириш тарафдоримиз.

Австрия танлаб олган йўл Австрия халқининг ҳаётий манфаатларига мувофиқ эканлигини ва айни вақтда Австриянинг Европада ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик ишига сезиларли ҳисса қўшмоғи учун имконият яратиб бераётганлигини тажриба кўрсатди.

Австрия билан тузилган давлат шартномаси Европада кескинликни юмшатиш йўлини очиб берди, тинч ҳамкорлик сари бундан буёнги ҳаракатни енгиллаштирди. Биз Президент Картер билан музокаралар бошлар эканмиз, апа шу мақсадларга амал қиламиз.

СССР ва АҚШ раҳбарларининг Венадаги учрашувида, деб сўзини давом эттирди Л. И. Брежнев, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, тинчликни таъминлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинади. Бунда энг муҳим масала стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги шартнома бўлади, албатта. Биз Президент Картер билан шу шартномани имзолашимиз керак. Совет кишилари ҳам, америкаликлар ҳам, австрияликлар ҳам, бошқа мамлакатларнинг халқлари ҳам буни маъқуллашларига аминман. Мен, Президент Картер билан бирга, шундай қилиб Австриянинг кўрсатган меҳмондўстлигини оқлай оламиз, деб ишонаман. Л. И. Брежнев сўзининг охирида бундай деди: Президент жаноблари, шу фурсатдан фойдаланиб, Сизни СССР Олий Совети Президиуми номидан расмий визит билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этмоқчиман. Биз Сизни Москвада ва мамлакатимизнинг Сиз бориб кўришни истаган бошқа шаҳарларида шоду хуррамлик билан кутиб оламиз.

Австрия Президенти бу таклифни мамнуният билан қабул қилди.

Ж. Картер Венада меҳмондўстлик билан кутиб олганликлари учун миннатдорчилик изҳор қилди. Брежнев жаноблари ва мен, деди у, мамлакатларимиз учун ва бутун жаҳон учун ғоят катта аҳамиятга молик бўлган масалаларни муҳокама қилиш мақсадида икки ярим йилдан буён учрашиш имкониятларини топишга ҳаракат қилдик.

Ҳар иккимиз, деб сўзини давом эттирди АҚШ Президенти, шу учрашувнинг муваффақиятли ўтишини таъминлашга қатъий қарор берганмиз. Брежнев жаноблари ғоят тиғиз иш тартибини — эрталаб ва кечқурун музокаралар олиб боришни таклиф этди. Мен бундай тиғиз иш тартибига бардош бера оламан ва ғайрат жиҳатидан Брежнев жанобларидан қолишмайман, деб умид қиламан.

Биз учрашиш вақтида стратегик қуролларни чеклаш масалаларинигина эмас, мамлакатларимиз учун ва бутун жаҳон учун муҳим аҳамиятга молик бўлган бошқа бир қанча проблемаларни ҳам муҳокама қила олсак керак.

Федерал Президент жаноблари, Австриянинг кўркамлиги ва халқингизнинг меҳмондўстлиги музокараларни ғоят қулай муҳитда олиб боришимизга имконият яратиб беради.

Биз, деди Ж. Картер, Сиздан миннатдормиз ва учрашувимиз ғоят муваффақиятли тугалланади, деб умид қиламиз.

Суҳбатда федерал канцлер Б. Крайский қатнашди.

Суҳбатда Совет Иттифоқининг Австрия Республикасидаги элчиси М. Т. Ефремов ва Америка Қўшма Штатларининг Австрия Республикасидаги элчиси М. А. Вольф ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

Учрашув пайти.

«Известия»нинг махсус мухбири. С. Смирнов телефотоси.

ИДЕОЛОГИК, СИЁСИЙ-ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ УЧУН

НУКУС, 16 июнь. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетининг бу ерда бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг йўл-йўриқларини бажариш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди.

Бу ҳақда область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Докладни муҳокама этишда Нукус шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Р. А. Бобоназаров, Қўнғирот район партия комитетининг биринчи секретари К. Абдиров, Беруний район партия комитетининг секретари Т. Файзуллаева, Амударё районидаги М. Горький номли совхоз партия комитетининг секретари А. Нажиматдинов, Қорақалпоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси И. Юсупов, Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхози партия комитетининг секретари Х. Б. Бобожонов қатнашдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар таъкидлаб ўтишдики, КПСС Марказий Комитетининг қарорини автоном республиканинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари кенг қўллаб-қувватладилар, бу қарор кадрларни бутун идеология ишини такомиллаштиришда конкрет программа билан қуроллантиради. Партия ташкилотлари бу жуда муҳим ҳужжатда баён этилган талабларни амалда рўёбга чиқариш борасидаги ишларни олиб бормоқдалар.

Нотиқлар партия ташкилотлари амалга оширишлари лозим бўлган ва кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида гапириб, идеология ишини яхшилаш шунчаки бир мақсад эмаслигини уқтириб ўтдилар. Сиёсий тарбиявий ишларни такомиллаштиришга қаратилган тадбирларнинг бутун комплекси партия XXV съезди ўртага қўйган ғоят муҳим халқ хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга ёрдам бериши керак. План ва социалистик мажбуриятлар бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш, деҳқонларнинг куч-ғайратини ноқулай об-ҳаво туфайли вужудга келган қийинчиликларни муваффақиятли суратда бартараф этишга сафарбар қилиш, пахтадан, шолидан мўл ҳосил олинишини пухта гарантиялаш — Қорақалпоғистон партия ташкилотларининг биринчи даражали вазифасидир. Амударё этакларида бир миллион тоннагача дон бера оладиган катта шоли кони вужудга келтириш учун, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш мақсадида уни ихтисослаштиришни ниҳоясига етказиш учун курашда ҳар бир меҳнаткаш ўз ўрнини аниқ-равшан билиб олишига эришиш лозим.

Пленумда айтиб ўтилганидек, иш манфаатларини кўзлаб, сиёсий-тарбиявий ишларнинг ҳамма форма ва воситаларидан кенгроқ фойдаланиш, уни табақалаштирилган тарзда, ҳар бир меҳнат коллективининг, газ компрессор станцияларини ишлатувчилар, ер бағри разведкачилари, темирйўлчилар, чўпонлар меҳнат вахтасини ўтаётган ва йирик марказлардан олисда жойлашган ҳамма аҳоли пунктларининг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ташкил этиш керак. Ҳар бир кишини ўз таъсири билан қамраб олишга ҳаракат қилаётган, ишларни хилма-хил ташкил этаётган, кишиларнинг талаб ва эҳтиёжларини доимо эътиборга олаётган партия ташкилотлари намуна қилиб кўрсатилди. Ҳар бир раҳбар пропагандист ва агитатор бўлиши, партия сўзини оммага етказиши, ғоявий-тарбиявий иш юксак самарали бўлиши, зарур самарани бериши тўғрисида ғамхўрлик қилиши шарт, деган талаб қўйилди.

Шу нарса ҳам уқтириб ўтилдики, КПСС Марказий Комитети қарорида ўртага қўйилган вазифаларни амалда рўёбга чиқаришда комсомол ва касаба союз ташкилотлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари катта роль ўйнашлари лозим. Маданий-маърифий ишларнинг моддий базасини ривожлантиришга ажратилаётган маблағлардан оқилона фойдаланиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ҳамма клублар, маданият саройлари, кутубхоналар ишини юксак савияда олиб боришларига эришиш керак.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори И. Д. Троценко иштирок этди.

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум тегишли қарор қабул қилди.

Чуқур ҳурмат белгиси

ВЕНА, 15 июнь. (ТАСС махсус мухбирлари). Австрия пойтахтининг марказида, Шварценбергплац майдонида Европани нацистлар зулмидан озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчиларига ёдгорлик ўрнатилган.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бугун ёдгорлик пойига гулчамбар қўйди. Гулчамбарга: «Ватанни ва Европани фашизмдан озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет халқининг ўғил ва қизларига», — деган сўзлар ёзилган эди.

Л. И. Брежнев, А. А. Громико, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, Н. В. Огарков ўртоқлар қаҳрамонларнинг хотирасини бир минут сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Шу куни Л. И. Брежнев ўз Ватани озодлиги йўлида курашда ҳалок бўлган австриялик граждандар хотирасига ўрнатилган мемориалга гулчамбар қўйди. Гулчамбарга: «Австрия озодлиги учун курашда ҳалок бўлганларга», — сўзлари ёзилган эди.

Гулчамбарларни қўйиш вақтида фахрий қоровул саф тортиб турди. Совет Иттифоқи билан Австриянинг давлат гимнлари ижро этилди.

Гулчамбарлар қўйиш чоғида Австрия Республикасининг мудофаа министри О. Реш ҳозир бўлди.

СПЕКТАКЛНИ ТОМОША ҚИЛИШДИ

ВЕНА, 15 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, АҚШ Президенти Ж. Картер ва Австрия Республикасининг федерал Президенти Р. Кирхшлегер бугун Моцартнинг «Туркия султони саройидаги ўғрилик» номли операсининг тантанали қўйилишида ҳозир бўлдилар. Вена давлат операси залидаги томошабинлар уларни самимий табрикладилар.

ЖАҲОН ДИҚҚАТ НАЗАРИДА

Бутун инсониятнинг диққат-эътибори ҳозир Венага қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ва АҚШ Президенти Ж. Картер бу ерда учрашмоқдалар. Турли қитъаларнинг атоқли арбоблари, жамоатчилиги, оммавий информация воситалари олий даражадаги Совет — Америка учрашуви жуда катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидламоқдалар. Л. И. Брежнев билан Ж. Картер учрашувидан ва СҚЧ-2 ҳақидаги шартномани имзолашларидан кузатилган асосий мақсад — ҳозирги пайтдагина эмас, келгусида ҳам тинчликни мустаҳкамлаш учун замин вужудга келтиришдан иборат деб уқтириб ўтилмоқда.

Мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизликни таъминлаш СССР билан АҚШнинг қуролланиш пойгасини тўхтатиш тўғрисида биргаликда амалга оширадиган тадбирлари билан чамбарчас боғланган. Қўшма Штатларнинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, Америка телевидениесининг Венадаги учрашувга махсус бағишланган эшиттиришларида худди шундай хулоса чиқардилар. АҚШ мудофаа министри **Г. Браун** СҚЧ-2 тўғрисидаги шартноманинг ишлаб чиқилишини «ғоят муҳим қадам» деб атади. Венада бу ҳужжатнинг имзоланиши, деди у, ҳарбий конфронтацияни юмшатиш ва ядро қуролларини қисқартириш сари аста-секин, қадам-бақадам олға боришга ёрдам беради.

Телеэшиттиришда Оқ уй номидан қатнашган **Энн Векслер** бундай деди: «Америкаликларнинг кўпчилиги СҚЧ-2 ни кенг қўллаб-қувватламоқда. Совет—Америка шартномаси ядро урушининг олдини олиш учун яна бир имконият яратиб беради».

Сенатор **Э. Кеннеди** Венада олий даражадаги Совет—Америка учрашуви катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлаб, СҚЧ-2 тўғрисидаги шартномани ратификация қилишни ёқлаб чиқди. У айтдики, шартномани ратификация қилиш Америка конгресси тарихида ғоят муҳим иш бўлади, тинчликни ҳар икки мамлакат ўртасида ўзаро ишонч руҳи ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш кўп жиҳатдан конгрессдаги мунозараларнинг оқибатига боғлиқ бўлади.

Жаҳон матбуоти Л. И. Брежневнинг барча халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашга шахсан жуда катта ҳисса қўшаётганлигини таъкидлайди. Совет Иттифоқи кейинги йилларда, деб ёзади **«Уоллстрит жорнэл»** газетаси, мисли кўрилмаган куч-қудратга эга бўлди. Леонид Ильич Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбари бўлиб, ўз мамлакатининг куч-қудратини зўр ғайрат билан мустаҳкамламоқда. Айни вақтда у Ғарб билан муносабатларда кескинликни юмшатиш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқда. (ТАСС).

Донгдор пахтакорлар даъватига жавобан

САДОҚАТ

Хоразм— республикамизда рекорд ҳосил байроғини қўлда сақлаб келаётган пахта усталари макони. Область деҳқонларининг бу йилги марралари — ялпи пахта ҳосилини 425 минг тоннага етказишдан ва 100 минг гектардан ортиқ майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб «оқ олтин» йиғиб олиш ва севикли Ватанга армуғон қилишдан иборат.

Хива, Хонқа Урганч ва Боғот районларининг пахтакорлари ҳар гектар ердан 42 центнердан, пешқадам хўжаликлар эса 45 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилганлар. Бригадалар ўртасида 50—60 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Кўриниб турибдики, мажбурият юки енгил эмас. Пахтадан муттасил ва барқарор юқори ҳосил етиштириш осон иш эмаслигини, бу йўлда юз берган қийинчиликларни енгиш учун зўр жасорат ва тадбиркорлик талаб этилишини хоразмликлар яхши биладилар. Улар ҳар йилгидек бу йил ҳам масъулиятни чуқур англаб табиий офатларнинг оқибатларини тугатишга эришмоқдалар, катта имтиҳондан муваффақиятли ўтмоқдалар.

Шу кунларда пахтазор мардлар майдонига айланган. дала азаматларининг ғайрати жўш урмоқда. Тракторлар гулдуроси кеча-кундуз тинмайди. Бутун куч ва моддий-техника воситалари ғўзаларнинг амал олишини тезлатишга қаратилган.

— Бундай вақтда ваҳима ва шошма-шошарликнинг ҳожати йўқ. Ақл-идрок ва тадбиркорлик билан ишлаш керак. Биз тажрибакор деҳқонлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари билан маслаҳатлашиб ғўзанинг ривожланишини тезлатиш бўйича агротехника тадбирлари комплексини ишлаб чиқдик. Сўз билан иш бирлигини таъминламоқдамиз. Ғўза парваришини кучайтирмоқдамиз. Далада ишлаётган азаматларнинг руҳини кўтариш, бунёдкорлик ғайратини ошириш уларга яхши маданий-маиший хизмат кўрсатиш биринчи даражали вазифа қилиб қўйилди. Комсомоллардан зарбдор отрядлар тузилган. Улар дала ишларида алоҳида жонбозлик кўрсатишяпти. Оммавий-сиёсий ишлар дала шийпонларига, ғўза парваришининг қайноқ участкаларига кўчирилди. Уларнинг эзгу нияти, мустаҳкам иродаси юксак мажбуриятнинг тақдирини ҳал қилади, — деди Хива район партия комитетининг биринчи секретари Мадамин Маҳкаримов.

Биз шу райондаги Фрунзе номли, «Партия XXII съезди» колхозларида бўлганимизда райком секретарининг сўзлари ҳақ эканлигини, ғўза парваришида жадал суръат ва сифат таъминланаётганлигини ўз кўзимиз билан кўрдик. Фрунзе номли колхознинг Р. Искандаров, М. Машарипов бошлиқ 60 центнерчи бригадаларида ғўзага иккинчи марта комплекс ишлов бериш қизғин давом этмоқда. Б. Болтаев, С. Жуманиёзов, Р. Шарипова каби механизаторлар ғўза қатор ораларини культивация қилишда фидойилик ва маҳорат кўрсатишяпти. Суғориш олдидан аммиакли селитрага чиритилган гўнг қўшиб берилмоқда. Айрим далаларда кетмон чопиғи ўтказиш зарур деб топилди.

Бегона ўтларнинг ўсишига, ҳашарот тарқалишига ва ғўзанинг чанқатилишига мутлақо йўл қўйилмаяпти. «Партия XXII съезди» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машариф Мавлонов бошлиқ бригадасида икки марта сифатли ишлов ўтказилган далаларда ғўзалар ёппасига шоналаяпти. Боғот районидаги Нариманов номли, Гурлан районидаги «Ленинизм», Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Янгиариқ районидаги Киров номли, Урганч районидаги Ленин номли колхозларда ғўза парвариши республиканинг донгдор пахтакорлари маслаҳатлари асосида ташкил қилинган. Дала ишлари икки сменада ташкил этилиб ҳар бир агрегатнинг тўхтовсиз ва унумли ишлаши таъминланмоқда.

Сифат комиссиялари культивациялаш, озиқлантириш ва суғоришни агротехника қоидалари асосида ўтказишни назорат қилиб бормоқдалар. Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов, Хозарасп районидаги Фрунзе номли колхознинг СССР Олий Совети депутати С. Худойқулиев, шу райондаги Карл Маркс номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Матёқуб Матназаров бошлиқ 60 центнерчи бригадаларнинг далалари сифат белгиси бериш учун тавсия қилинган.

Пахтакор — ижодкор демакдир. Мўл ҳосил яратмоқ учун фақат тер тўкиш эмас, балки ақл ва билимни ишга солиб, ижодий ташаббус кўрсатишни талаб этади. Шовот районидаги «Ленинград» колхозининг механизатори Йўлдош Пирнафасов культиватор дала чеккасида қайрилган пайтда ғўзанинг нобуд бўлишидан сақлайдиган мослама ихтиро қилди. Бу ҳар туп ғўза тўғрисида жонкуярликнинг ифодасидир. Ҳашаротларни йўқотишда биологик усулдан фойдаланишга, суғоришда сифон найчаларини ишга солишга катта эътибор берилмоқда. Социалистик мусобақа жараёнида туғилаётган ташаббус ва янгиликлар кенг қўллаб-қувватланаётир.

Область хўжалигида етиштирилган жами ҳосилнинг 60 проценти яъни 240 минг тонна пахта машиналарда териладиган. Машина теримига ажратиладиган далалар белгилаб қўйилди. Ғўзани машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Бегона ўт ва ҳашарот дарҳол йўқотилаётир. Қўшкўпирлик донгдор пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ўғилжон Нуруллаева, Шовот районидан республикада хизмат кўрсатган механизатор Пўлат Маткаримов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадалар ва бошқа кўпгина бригадалар ҳамда колхозлар машина теримига ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Область пахтакорлари ва механизаторларининг шу кеча-кундуздаги меҳнат жасоратини қаҳрамонлик деса бўлади. Ўзбекистонда ҳамма пахтакор, деган сўзнинг мағзини чақиб, ғўза парваришида ишга яроқли аҳолининг катта қисми қатнашмоқда. Шаҳарлик ишчи-хизматчиларнинг оталиқ ёрдами, студентлар ва ўқувчиларнинг далаларда қилаётган ишлари пахтакорларга мадад ва далда бўлаётир.

Яқинда область партия комитети тузган оператив группалар ҳамма районларда ғўза парвариши қандай ташкил этилаётганлигини текширишдан ўтказишди. Дала ишларидаги илғор тажрибалар оммалаштирилди. Мавжуд резервлар ишга солинмаётганини кўрсатиб берилди.

Ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни тугатиш, ноқулай об-ҳаво туфайли бой берилган фурсатнинг ўрнини тўлдириш учун ҳали жуда катта иш қилиш зарур. Аҳвол ҳали тўла ўнглаб олингани йўқ. Ҳануз шоналамаган ғўзалар бор. Бунинг устига анчагина майдонда бегона ўтдан тозаланмаган, ҳашаротдан зарар кўраётган, озуқа ва сувга ёлчимаётган ғўзалар бор.

Демак ҳамма ерда бонг уриш, ғўза парваришида зарра ҳам бўшашувчиликка йўл қўймаслик керак. Бепарволик ва хотиржамликка бу йилги мураккаб вазиятда асло тоқат қилиб бўлмайди. Рекорд ҳосил масъулияти, Ватан олдидаги муқаддас бурчга садоқат кучли бўлганидан ҳам бугун ёшу қари барча хоразмлик асл деҳқонлар ўзларининг ўрнини далада, деб биладилар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
У. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ҲИСОБ ТЕХНИКАСИ

Ҳисоб техникаси соҳасида социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги юзасидан ҳукуматлараро комиссиянинг XX юбилей мажлиси қатнашчилари биргалашиб ишлаш якунларини ҳамда электрон ҳисоб машиналарини яратиш ва улардан фойдаланишда бундан буёнги кооперация истиқболларини муҳокама қилмоқдалар. Мажлис 15 июнь куни Москвада очилди. Унда Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Польша, Руминия, СССР ва Чехословакия вакиллари қатнашмоқдалар. Вьетнам вакиллари эса меҳмон сифатида қатнашмоқдалар.

Йиғилиш аҳли СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин табрикномасини қарсаклар билан кутиб олди. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. В. Смирнов табрикнома текстини ўқиб эшиттирди.

Москвадаги учрашув қатнашчилари ягона системадаги электрон ҳисоб машиналари иккинчи навбати техник ва программа воситаларини ишлаб чиқиш ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришга жорий этиш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилмоқдалар.

(ТАСС).

ШИФОКОРЛАР БАЙРАМИ

Совет врачлари эндиликда Ер юзидаги барча медицина ходимларининг учдан бир қисмини ташкил қилади. Бу кўп миллионли армиянинг етакчи отряди болалар врачларидир. Бизнинг мамлакатимиз оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш учун маблағ аямайди.

Бу йил медицина ходимлари куни «Болаларнинг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик—давлатнинг энг муҳим вазифаси» деган шиор остида ўтмоқда. 14 июнь куни Москвада Большой театрда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш шу байрамга бағишланди. Йиғилишда СССР соғлиқни сақлаш министри академик Б. В. Петровский доклад қилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

Кечки таълимга эътибор

Сариосиё район партия комитети ишчи ва қишлоқ ёшларига кечки мактабларда таълим-тарбия беришнинг аҳволини муҳокама қилди. Қабул қилинган қарорда таъкидланишича, районда ёш меҳнатчиларнинг умумтаълим даражасини оширишда кечки мактаблар муҳим роль ўйнамоқда. Тўртта кечки мактабда 1050 йигит-қиз билим олмоқда.

Сўнгги йилларда кечки мактабларнинг педагогика коллективлари таълим-тарбия савиясини ошириб, дарсларни ташкил этишнинг илғор методларидан фойдаланмоқдалар. Кўпгина фанлар кабинет системасида ўқитилмоқда.

Лекин бу муҳим ишда ҳали жиддий нуқсонлар ҳам борлиги кўрсатиб ўтилди. Чунончи, ўқувчиларнинг бир қисми дарсларга мунтазам қатнашмайди, айрим мактабларнинг филиалларида таълим-тарбия самарадорлиги талаб даражасида эмас. Айниқса, 2-, 3-кечки мактабларда ана шундай ҳоллар тез-тез содир бўлмоқда. 1-мактабда дарсларни изчил ташкил этишга эришилмаган. Бошланғич партия ташкилотлари, район комсомол комитети кечки мактабларга ишчи ва қишлоқ ёшларини тўла жалб этишга етарли эътибор бермаётирлар. Райком бюроси шу сингари камчиликларни бартараф этишга қаратилган муҳим тадбирлар белгилади.

Илғорлар ҳисобига

Ғалаба район партия комитети сўнгги йилларда партияга қабул ва ёш коммунистларни тарбиялаш соҳасида изчил, самарали иш олиб бормоқда. 1978 йил ва шу йилнинг ўтган беш ойи мобайнида КПСС аъзолигига кандидатликка 152 киши қабул қилинди. Улар орасида «Огонёк» совхоз-заводининг бригадири Ф. Қаҳҳоров, «Ленинград» колхозининг механизатори Т. Бозорбоева, Волков номли совхоз сут соғувчиси Н. Эркабоева, «Сергели» чўчқачилик комплексининг оператори В. Тошхўжаев, Қўрғонча луб заводининг ишчиси Н. Жонхўжаев сингари ишлаб чиқариш илғорлари бор.

Муҳим методик марказ

Хўжайли район партия комитетининг сиёсий маориф кабинети пропагандистларнинг чинакам методик марказига айланган. Кабинет бой ижтимоий-сиёсий адабиёт фондига эга. Ўқув залида Қорақалпоғистон автоном республикаси, шунингдек, район халқ хўжалиги ва маданиятининг қандай юксалаётганини акс эттирувчи стендлар, диаграммалар, кўргазмалар билан танишиш мумкин. Партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системаларида якунловчи машғулотларга тайёргарлик вақтида бу ерда пропагандистлар учун методик кенгашлар, семинарлар ўтказилди.

Пойтахтимиздаги «Малина» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани қизитмоқдалар. Суратларда: 1. Тўқув цехининг ветеран ишчиси Р. Бойбекова. У беш йиллик планини тўрт йилда бажариш мажбуриятини олган. 2. Инженер-технолог Л. Коровина (чапдан) тикувчилар М. Солиҳова ва Г. Солиҳовалар давлат Сифат белгиси олиш учун тақдим этилаётган янги маҳсулотни кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон фотолари.

ЁЗУВЧИ ВА САЙЁҲ

Совет ёзувчиси, сайёҳи ва тарихчиси Василий Яннинг китоблари совет ва чет эл китобхонларига яхши маълум. 15 июнь куни СССР Ёзувчилари союзида унинг адабий мероси билан шуғулланувчи комиссиянинг биринчи мажлиси бўлди. Мажлисда сўзга чиққанлар В. Яннинг «Чингизхон», «Боту», «Сўнгги денгизга» деган монументал трилогияси совет адабиётида муҳим ўрин олганлигини таъкидладилар, бу асарлар бугунги кунда ҳам ватанпарварлик ва интернационализм руҳини тарбиялаб, тарихнинг буржуа сохтакорларига қарши курашда таъсирли қурол эканлигини айтдилар.

Бу йил В. Яннинг ҳаёти ва ижоди билан боғлиқ бир неча шонли саналар бўлади. Унинг Ўрта Осиё бўйлаб қилган саёҳатига 75 йил, Заполярьеда сузганига 70 йил ва СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган энг яхши асари «Чингизхон» биринчи бор нашр этилган кунга 40 йил тўлади. Шу муносабат билан Москва, Ленинград, Киев, Ўрта Осиё республикаларида «В. Ян ва ҳозирги замон» мавзуида илмий-назарий конференциялар ва китобхонларнинг конференцияларини ўтказишга қарор қилинди. В. Яннинг асарлари, ёзувчининг ижодига бағишланган эсдаликлар ва танқидий библиографик ишлар ҳам нашр этилади. (ТАСС).

«КОСМОС-1107» УЧИРИЛДИ

1979 йил 15 июнь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1107» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ — БОШ МАСАЛА

МУҲИМ ОМИЛ

СОЦИАЛИСТИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УСУЛИНИНГ АСОСИЙ ИҚТИСОДИЙ ҚОНУНЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШ — ҲАР БИР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИНИНГ БУРЧИ

Маҳсулот реализацияси ва олинадиган фойда корхона ҳамда бирлашмаларнинг ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти натижаларини баҳолайдиган асосий кўрсаткичлардир. Меҳнат унумдорлигини ошириш даражаси билан биргаликда рентабеллик нормативини тўғри белгилаш халқ хўжалигининг барча тармоқларида нархни камайтириш тадбирларини амалга ошириш имконини беради. Бироқ, айрим корхоналарнинг раҳбарлари социалистик ишлаб чиқариш усулининг асосий иқтисодий қонунларини унутиб қўйиб, маҳсулотни реализация қилиш ва фойда олиш планларини нархларни ошириш эвазига бажаришга эришишга интиладилар. Бунда улар маҳсулотнинг сифати яхшиланганини ва буюмларнинг таннархи қимматлашиб кетганини баҳона қиладилар.

Нархларни ошириш, рентабеллик нормативларига риоя қилмаслик ва халқ эҳтиёжларини қондирмайдиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш сингари омиллар ҳисобига фойда олишга интилиш салбий оқибатларга олиб келмаслиги мумкин эмас. Бунда, биринчи навбатда, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи барбод бўлиб, планнинг сунъий тарзда бажарилишига йўл қўйилади.

Янги техникани жорий этиш ва ишлаб чиқариладиган буюмларнинг сифатини яхшилашга корхона раҳбарларидан тортиб, цех бошлиқлари ва мастерларгача жавобгардир. Маҳсулотлар сифатини ошириш ҳақидаги талабномани Давлат Стандарти органлари ва республика Нархлар давлат комитети бўлинмалари қўйиши керак. Амалдаги қоидага кўра, сифатсиз, ностандарт маҳсулотларнинг умумий қиммати планнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботдан чиқариб ташланади. Уни реализация қилишдан олинган фойда эса давлат бюджетига ўтказилади. Маҳсулот сифатини бошқаришнинг иқтисодий механизмини такомиллаштирган ҳолда, хом ашё, материаллар ва буюмларни сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнида бузганлар ёки шу шахсларга иқтисодий чоралар қўллаш зарур. Унга иш ҳақидан, мукофотдан маҳрум қилиш, жарима солиш ва бошқа чоралар киради. Шуни эсдан чиқармаслик керакки, ҳар қандай иқтисодий чора бошқариш қуроли бўлибгина қолмай, тарбиялаш қуроли ҳамдир. Муҳими — чоралар йўқотилган халқ мулки ўрнининг қопланишини таъминласин. Сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаргани учун жарима чорасини қўллашдан ташқари, бу ҳол коллектив ўртасида кенг муҳокама қилиниши, унда конкрет корхона, цех, техника хизмати ходимлари ёки айрим кишиларнинг айблари очиқ-ойдин ҳаммага билдирилиши ва йўл қўйилган камчиликларни йўқотиш тадбирлари белгиланиши зарур.

Нарх қўйилаётганда планда кўрсатилган нархни олий категориядаги маҳсулотларга қўйган маъқул. Биринчи ва иккинчи категориялардаги буюмларга эса планда белгиланганидан паст ҳамда амалдаги таннархга тенг нархни қўйиш лозим. Бу, моддий ишлаб чиқаришда иштирок этаётган ҳар бир ходимнинг иш ҳақига таъсир этувчи биринчи ва иккинчи категориядаги маҳсулотларга қараганда сифатли буюмлар ишлаб чиқаришга бўлган масъулиятини ошириш имконини беради.

Баъзи корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари хом ашё, материаллар, электр энергияси, ёқилғи ва бошқа ноишлаб чиқариш харажатларини нест-нобуд қилиш билан боғлиқ хўжасизликларини маҳсулот таннархи ошганлиги билан боғлайдилар. Улар рентабеллик нормативларига бўйсуна олмай юз берган аҳволдан буюмлар нархини қимматлаштириш йўли билан қутулишга ҳаракат қиладилар.

Бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг айрим раҳбарлари нархларни ва тарифларни жорий этишда мавжуд қонунларни бузмоқдалар. Маълумки, юқоридаги қонунларга кўра, нархлар ва тарифлар иложи борича камайтирилиши лозим. Улар эса маҳсулотларни прейскурантдаги нархидан ошириб ҳамда тасдиқланмаган нархларда реализация қилишга уринишяпти. Масалан, Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг текширилган 12 та корхонасидан 10 тасида нархларни белгилаш давлат интизоми бузилганлиги ва бунинг ҳисобига 191,9 минг сўм ортиқча фойда олинганлиги аниқланди. Якка буюртмалар бўйича тайёрланган маҳсулотларга улгуржи нархлар белгилашнинг мавжуд қонунлари Попдаги «Ўзбеккровля» комбинатида, Тошкентдаги ғошни қайта ишлаш заводида, Ангрендаги керамика комбинатида бузилмоқда. Бу корхоналарда рентабеллик нормативи ошириб юборилган.

Истеъмолчилардан маҳсулотлар ортилганлиги учун темир йўл тарифига қўшимча қонунсиз равишда ҳақ олиш ва нархларни қимматлаштириш Бекободдаги норуда материаллар заводида ҳам одат тусига кириб қолганлиги аниқланди. Бу корхона шу йўл билан 68 минг сўм фойда олган.

Энг муҳим кенг истеъмол буюмларининг улгуржи ва чакана нархларини камайтириш меҳнаткашларнинг моддий турмуш даражасини кескин яхшилайди. Уларнинг янада самаралироқ ва сифатлироқ меҳнат қилишга руҳлантиради. Айрим кенг истеъмол молларининг улгуржи ва чакана нархларини камайтириш меҳнаткашларнинг харид қилиш имкониятларини оширади. Сарф бўлган харажатларнинг қайтишини тезлаштиради. Уларнинг бир қисмини эса асосий фондларни қайта ишлаб чиқариш ва корхоналарни техникавий қуроллантиришга сарфлаш мумкин.

Нархларнинг сунъий равишда оширилиши эса харид қилиш имкониятларини камайтиради. бунинг оқибатида кўпгина буюмлар омборхоналарда ҳамда савдо ташкилотларининг пештахталарида узоқ вақт туриб қолади. Йиллаб сотилмай қоладиган маҳсулотлар ҳам маънавий, ҳам жисман эскириб, ҳисобдан чиқарилади ёки арзонлаштирилади. Шунинг учун министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари Нархлар давлат комитети органлари, савдо ташкилотлари билан биргаликда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни реализация қилишни жадаллаштириш мақсадида уларнинг улгуржи ва чакана нархларини камайтириш йўлларини излаб топишлари мақсадга мувофиқдир.

КПСС XXV съезди корхоналар ва ташкилотлар раҳбарлари диққатини табиий, меҳнат ва моддий ресурслар сарф-харажатини камайтириш муҳимлигига қаратди. Чунки, бусиз ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳамда маҳсулот бирлиги ҳисобига улгуржи нархларни ва савдо ташкилотларида чакана нархларни камайтириб бўлмайди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг таннархини камайтириш меҳнат унумдорлигини оширади. реализация қилиш планининг бажарилишини таъминлайди.

П. РОҲАТОВ,
иқтисодчи.

КОМСОМОЛ ИШИ ТАЖРИБАСИ БИЛАН ТАНИШДИЛАР

ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Эркин немис ёшлари иттифоқи Марказий советининг биринчи секретари Эгон Кренц бошчилигидаги шу иттифоқ Марказий советининг делегацияси Ўзбекистонда икки кун бўлди. Комсомол иши тажрибаси билан танишиш учун Совет Иттифоқига келган делегациянинг мамлакат бўйлаб сафарида ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов ҳамроҳлик қилмоқда.

Меҳмонлар Ўзбекистон пойтахтининг комсомол активлари билан учрашдилар, В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалида, ижодкор ёшларнинг «Илҳом» клубида бўлдилар, шаҳар метрополитенини ва бошқа диққатга сазовор жойларни кўздан кечирдилар.

Делегация Навоий шаҳрида бўлди, Самарқанд районидаги Улуғбек номли чорвачилик бирлашмаси ва «Комсомол» колхози комсомол ташкилотларнинг иши билан танишди. Меҳмонлар илғор механизаторлар, сут соғувчилар, боғбонлар билан суҳбатлашдилар. Делегация Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтига борди, Самарқанд область партия комитетида қабул қилинди.

[ЎзТАГ].

БУГУН — МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КУНИ

БЕБАҲО БОЙЛИК ПОСБОНЛАРИ

Бу йил мамлакатимизда медицина ходимлари куни «Болаларнинг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик — давлатнинг энг муҳим вазифаси» шиори остида ўтказилмоқда. Бу шиор заминида ниҳоятда катта маъно яшириниб ётибди. Зеро, давлат аҳамиятига молик дейилгани бу умумий, ижтимоий аҳамиятга молик демак. Бу вазифани ҳал этишда энг масъулиятли роль медицина ходимлари зиммасига тушади. Социалистик соғлиқни сақлаш системасининг касалликларнинг олдини олиш мақсадида кенг профилактика тадбирлари ўтказиш, бепул даволаш, фан билан амалиётнинг мустаҳкам алоқаси, соғломлаштириш тадбирларининг план асосида умумдавлат йўсинида ўтказилиши ҳамда бу тадбирларда халқ оммасининг кенг иштироки каби асосий принциплари КПСС XXV съезди қарорларида янада ривожлантирилди. Соғлиқни сақлаш системамизнинг имкониятлари тобора кенгайиб, унинг инсонпарварлик моҳияти йил сайин тўлароқ намоён бўлмоқда, ҳар бир киши соғлиғини сақлаш учун шифокорларнинг масъулияти тобора ошмоқда.

Ҳозирги кунда жаҳонда ҳар секундда учта гўдак дунёга келади. Биз фарзандларга умид билан қарашга одатланганмиз. Зеро, улар бизнинг эртамиз, келажагимиз. Бизнинг мангулигимиз ҳам шуларда. Бундан йигирма йил муқаддам Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси болалар ҳуқуқи Декларациясини қабул қилди. Унда келажак авлод ҳақ-ҳуқуқлари эълон қилинган бўлиб, инсониятни болаликни муҳофаза қилишга, жаҳондаги ҳар бир ўғил-қиз ҳақида доимий ғамхўрлик қилишга даъват этилган. Назаримизда, болаларга бўлган меҳр-муҳаббат барча кишиларга хос муштарак фазилатдир. Айниқса, биз, Советлар мамлакати гражданлари фарзандлар ҳақида катта ғамхўрлик кўрсатмоқдамиз.

Совет ҳокимиятининг дастлабки декретларидан бирида оналик ва болаликни муҳофаза қилиш чоралари белгиланганлиги тасодиф эмас. КПСС Программасида шахснинг ҳар томонлама гармоник камол топишини таъминлаш давлат аҳамиятига молик муҳим вазифалардан бири сифатида таърифланади.

Болалар ҳақидаги ғамхўрлик аввало оналар ҳақидаги ғамхўрликдан бошланади. Бундай социал тадбирлар орасида оналикни муҳофаза этувчи давлат қонунлари, ишлаб чиқаришда ҳомиладор аёлларга бериладиган имтиёзлар, улар меҳнатини муҳофаза этиш ва бошқа имтиёзлар биринчи ўринда туради.

Фарзанд дунёга келгач, бир ёшга тўлгунча медицина назорати, айниқса, кучли бўлади. Бунинг боиси бизда доимий врач назорати пировард мақсад — касалликнинг олдини олишга қаратилгандир. Болалар саломатлигини мустаҳкамлаш учун курашда организмнинг табиий ҳимоя кучларини ошириш, ёш гўдакнинг ўсиб, воята етишига ижобий таъсир этувчи муҳитни яратиш катта роль ўйнайди. Бунга эса халқнинг турмуши ва маданий савиясини тўхтовсиз ошириш йўли билангина эришиш мумкин. Шаҳар ва қишлоқларимиз ободонлашиб, турмуш яхшиланиб борган сари, аҳолининг моддий ва маънавий эҳтиёжлари тўлароқ қондирилган сари шундай шароит вужудга келадики, бунда шифокорларнинг ҳаракати ҳар қачонгидан ҳам яхши самара беради. Кейинги пайтда олиб борилган тадқиқотлар узоқ умр кўриш замини болаликдан бошланишини кўрсатмоқда. Худди шу боисдан оналик ва болаликни муҳофаза этиш давлат системасининг бир қисми — совет педиатрия хизмати тобора муҳим аҳамият касб этмоқда.

Республикамизда касалликнинг олдини олиш мақсадида профилактика тадбирлари ўтказилишига катта эътибор берилмоқда. Барча болаларни муттасил назоратдан ўтказиб туриш тиббий хизматнинг нормасига айланди. Ҳозирги кунда қишлоқ болаларига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш мақсадида республикамизда терапевт, стоматолог ва педиатрдан иборат қишлоқ даволаш амбулаториялари ташкил этилмоқда.

Соғлиқни сақлаш органлари ва муассасалари шаҳар билан қишлоқ аҳолисига медицина хизмати кўрсатишдаги тафовутни йўқотиш юзасидан самарали иш олиб боришмоқда. Кейинги йилларда қишлоқ аҳолисига стационар ёрдами кўрсатиш шаҳардаги даражага етай деб қолди. Шунингдек, уларга ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш ҳам тобора такомиллашиб бормоқда. Ҳозирги кунда қишлоқларда 60 та ихтисослаштирилган диспансер мавжуд. Республикамиздаги кичик касалхоналарни даволаш амбулаториялари ҳамда марказий район касалхоналарининг ихтисослаштирилган бўлимларига айлантириш юзасидан катта иш олиб борилмоқда. Шу мақсадда кейинги йилларда 600 га яқин қишлоқ участка касалхоналари қайта ташкил этилди.

Шу билан бирга қишлоқларда даволаш ишлари, айниқса стоматология, педиатрия ва терапия ёрдамини янада кучайтириш зарур. Шу мақсадда қишлоқ медицина муассасаларини врачлар билан мустаҳкамлаш ишлари олиб борилмоқда. 1965 йилга нисбатан ҳозирги кунда қишлоқларда ишлаётган врачлар сони 2,5 баравар кўпайди.

Республика партия ва совет органлари болалар озиқ-овқатини янада яхшилаш ҳақида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Кейинги йилларда шаҳар ва қишлоқларда болалар сут ошхоналари кўпаймоқда. Фарзандларимиз учун қимматбаҳо «Биолакта» маҳсулотини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Озиқ-овқат магазинларида болалар маҳсулотлари билан савдо қилувчи бўлимлар очилди. Болалар поликлиникалари қошидаги махсус пунктлар сут ошхоналари маҳсулотларини тарқатмоқда. Болаларнинг аксариятига бир ёшга тўлгунга қадар сутлар бепул берилади. Ҳозирги кунда оналар ва болаларга стационар хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, «Совет кишиларининг турмушини яхшилаш, уларнинг сиҳат-саломатлиги ва дам олиши тўғрисида, меҳнаткашлар ва уларнинг оилалари бўш вақтларидан ўзи ва жамият учун фойда келтирадиган тарзда оқилона фойдаланиши ҳақида ғамхўрлик қилиш — социал сиёсатимизнинг жуда катта соҳасидир». Санаторий-курорт хизматини ва меҳнаткашлар дам олишини тўғри уюштиришда Тошкент, Фарғона, Сирдарё, Сурхондарё, Жиззах ва бошқа областларда ажойиб тажриба тўпланди. Чунончи, сурхондарёликлардан 3500 дан ортиқ киши ҳар йили санаторий-курортларда даволанади, 2 мингга яқин киши дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаради. Жонажон ўлка бўйлаб экскурсия ва туристик походларда бўладиганлар ҳам кўп. Ҳозирги кунда республикамиз касаба союзлари қарамоғидагина 8 та ихтисослаштирилган санаторий, 74 санаторий профилакторий, 193 та завод дам олиш зона ва базалари мавжуд бўлиб, уларда ҳар йили 800 мингга яқин меҳнат аҳли ва ярим миллиондан зиёд болалар дам олиб даволанади. Бунга ҳар йили 50 минг киши мамлакатимизнинг марказий курортларига касаба союз йўлланмалари билан боришини айтилса, меҳнаткашлар ҳақидаги ғамхўрлик янада яққолроқ намоён бўлади.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда медицина бўйича илмий-тадқиқот институтлари ва ўқув юртларининг кенг тармоғи таркиб топди. Тиб илми бугунги кунда илмий-техника тараққиёти ютуқларига асосланган бўлиб, физика, химия, кибернетика, биология, ва бошқа фанлар соҳасидаги кашфиётлардан самарали фойдаланмоқда. Булар шифокорларга диагностикада, хасталикларни даволаш ва уларнинг олдини олишда катта имкониятлар яратиб бермоқда. Тадқиқотлар кўпроқ физиологик ва патологик жараёнларни ўрганишга қаратилмоқда.

15 миллионга яқин аҳолиси бўлган республикамизда ҳозирги кунда 40 мингга яқин врач ва кўплаб ўрта медицина ходимлари, минглаб фармацевт-провизорлар ишламоқда. Партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Аҳоли сиҳат-саломатлигини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорига жавобан республика соғлиқни сақлаш органлари медицина кадрлари тайёрлаш системасини янада такомиллаштириб, шифокорларнинг малакасини оширмоқдалар, аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишнинг савиясини тобора яхшиламоқдалар.

Соғлиқни сақлаш ишлари келгусида янада юксак поғонага кўтарилади, ихтисослашган шифохоналар сони кўпаяди, қишлоқларда тиббий ёрдам кўрсатиш даражаси янада ошади. Соғлиқни сақлаш системаси ходимлари кишиларни даволаб, дардига шифо топиб, айни чоғда касалланишни камайтириш учун курашмоқдалар, жамиятимиз тараққиётига, совет кишисининг меҳнат унумдорлиги ошишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Шифокорлар учун беморлар раҳматини олиш, эл олқишига сазовор бўлишдан ҳам юксак мукофот йўқ. Совет болаларининг бахтли ва соғлом келажагини таъминлашга ҳисса қўшиш ҳам уларнинг муқаддас бурчидир.

П. ЧИЧЕНИН,
Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар бошқармасининг соғлиқни сақлаш ва медицина саноати бўлими мудири.

БЕШИНЧИ ЧОРАК — МЕҲНАТ ЧОРАГИ

КАМОЛОТ ПИЛЛАПОЯЛАРИ

18—22 июнда Тошкент шаҳри ва пойтахт областида ўқувчилар меҳнат бирлашмаларининг республика слёти ҳамда касблар бўйича ёшлар конкурси ўтказилади.

Кейинги йилларда умумтаълим мактаблари фаолиятида жиддий ўзгаришлар содир бўлди. Умумий ўрта таълимга ўтиш тўла амалга оширилмоқда, янги программа ва дарсликлар жорий этилиб, меҳнат таълими ва тарбия такомиллаштирилмоқда. Ижтимоий фойдали меҳнат мактаб практикасидан қатъий ўрин олди. Ҳар йили ёзда юқори синф ўқувчилари халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилмоқдалар. Бу ишлар меҳнат чораги деб ном олди. Биргина ўтган йилнинг ёзида 760 минг ўқувчи меҳнат бирлашмалари составида колхоз ва совхозларда, корхоналар ва ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида, маиший хизмат кўрсатиш ва алоқа соҳасида меҳнат қилдилар.

Ҳозирги кунда юқори синф ўқувчилари меҳнат бирлашмаларининг турли формалари мавжуд. Шаҳарлик ўқувчилар меҳнат ва дам олиш лагерларида, ремонт-қурилиш отрядларида, совхоз ёки колхозлар, ўрмон хўжаликлари, қурилиш ташкилотлари, саноат корхоналари, тажриба хўжаликлари базасида ташкил этиладиган турли отрядлар ёки бригадаларда меҳнат қиладилар. Қишлоқ ёшларининг ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларида, мактаб ўрмон хўжалиги, қишлоқ хўжалик отрядларида иштирок этиши анъана бўлиб қолган. Юқори синф ўқувчилари меҳнат фаолиятининг мазмун билан формаси йил сайин кенгайиб бормоқда ва ўқувчиларнинг ёзги чорагини ўтказиш бўйича район ва шаҳар штаблари бу хил ишлар тобора катта социал-иқтисодий, ғоявий-тарбиявий ва маданий-соғломлаштириш аҳамиятини касб этмоқда.

Ғоявий-тарбиявий таъсир қилиш ёшларнинг эҳтиёжлари, амалий фаолияти ва кундалик тажрибаси билан уйғунлаштирилгандагина, ижтимоий алоқа ва муносабатлар ривожлантирилгандагина юксак самара бериши мумкин. Худди шу боисдан бу ишнинг ғоявий мазмуни меҳнатни ғоявий, ижтимоий-сиёсий ва маънавий тарбия билан қўшиб олиб борганда, бошқача қилиб айтганда, бевосита ишлаб чиқариш жараёнида, ишчи ва деҳқонлар билан мулоқотда тўла намоён бўлади. Ёзги меҳнат чораги ҳар бир ўқувчига ўзининг шахсий меҳнати, ўз коллективи ишини бутун мамлакат меҳнаткашлари ҳаёти, фаолияти билан чоғиштириб кўриш имконини беради, шахсий манфаатни жамоат манфаати даражасига кўтаради, коллектив иши ва жамият иши учун масъулият руҳини тарбиялайди. Ана шунга асосланиб бу тадбирни ўқувчиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, уларда ижтимоий онглиликни шакллантиришнинг муҳим бўғинларидан бири дейиш мумкин. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумида таъкидланганидек, партия ташкилотлари, халқ маорифи ходимлари зиммасига ўрта мактабда таълим ва меҳнат тарбияси, йигит ва қизларга касб ўргатиш масалаларини ҳал этишга алоҳида масъулият билан ёндашиш мажбурияти юкланади.

Кейинги вақтда ўқувчиларнинг меҳнат таътилида онгли равишда ва уюшган ҳолда иштирок этиши яхши самара бермоқда. Республикамиз ўқувчилари ўнинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида фаол қатнашмоқдалар. 1978 йилнинг ўзидагина улар 65,8 миллион сўмлик иш бажардилар. «Чорвачилик — комсомолнинг зарбдор иши» ҳаракатига қўшилган 2200 га яқин отряд колхоз ва совхозлар фермалари учун 326,7 минг тонна дағал хашак тайёрлади. Ўн мингга яқин отрядга бирлашган 250 минг ўқувчи ғўзани бегона ўтдан тозалаш ва чеканка қилишда, қатор ораларига ишлов беришда қатнашди. Завод ва фабрикаларда меҳнат кўникмаси олган 28 минг ўқувчи 4,3 миллион сўмлик иш бажарди. Буларнинг ҳаммаси халқ хўжалигимизга ўқувчиларнинг жалб этилиши нақадар катта иқтисодий самара бераётганлигини яққол кўрсатиб турибди. Ёшлар шу иш жараёнида иқтисодий билимга эга бўлмоқдалар, меҳнат мусобақасини ташкил этишнинг фойдали эканлигини тушунмоқдалар. Бир сўз билан айтганда катта ҳаётда қўл келадигач меҳнат кўникмаларини ҳосил қилмоқдалар. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, меҳнат коллективларида иш билан бирга турли-туман соғломлаштириш тадбирлари, спорт ўйинлари, спортнинг ҳарбий-амалий турлари бўйича мусобақалар ўтказилмоқда, ГТО нормалари топширилмоқда.

Афсуски, ишда ҳамон баъзи камчиликлар учрамоқда. Ўқувчиларнинг ёзги иш шароитида дам олиши, маънавий ва эстетик тарбияси бўйича педагогик, психологик ва методик тавсиялар кам. Бадиий ва илмий-оммабоп китоблар, касб танлаш бўйича адабиётлар етишмайди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ЛАВОЗИМИДАН БЎШАТИЛДИ

Кеча редакциямиз текширишга юборилган ариза ва шикоятларга партия, совет ташкилотларидан, идора ва министрликлардан ўн тўртта жавоб олди. Қуйида ана шу жавоблардан бирининг қисқача мазмуни билан танишасиз.

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ: ўртоқ Р. Дўстмуродованинг 143-ҳунар-техника билим юрти директори 1. Қудратор ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, молия интизомининг бузилишига йўл қўяётганлиги ҳақидаги шикояти Каттақўрғон район партия комитети томонидан текширилди.

Текшириш чоғида хатда келтирилган фактлар қисман тасдиқланди. Ўқитувчиларга ва ишлаб чиқариш таълими усталарига ўз вақтида ҳақ тўланмаётганлиги, билим юрти директори томонидан молия интизоми бузилишига ҳамда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда камчиликларга йўл қўйилаётганлиги аниқланди. Жумладан, аввал растрата қилиб судланган М. Аҳмедов хўжалик мудири этиб тайинланган.

Текшириш якунлари район партия комитети бригада аъзолари иштирокида ҳунар-техника билим юртининг партия йиғилишида муҳокама қилинди. Хатоликларга йўл қўйганлиги учун Т. Қудратов партиявий жазо олди ва лавозимидан бўшатилди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ВОДИЙДАН МАКТУБЛАР

2. ОТАЛАР ВА БОЛАЛАР

Саидазим отанинг уйқуси келмай, у ёнбошидан бу ёнбошига ағдарилиб бедор ётарди. Шамол гувиллайди. Дарахтларнинг шохлари безовта силкинади, электр чироғининг тебранишидан соялари ҳовлининг у бошидан бу бошига югуради. «Шамолнинг келиши хунук, бир балони бошламаса гўрга эди» деган нохуш ўй отанинг хаёлидан ўтди-ю, кўрпани елкасига гортиб ўтириб олди. Шифер том аввал шитирлаб бирдан ноғора чалабошланди. Кимнингдир томидан дарангглаб тунука кўчди. Кимнингдир тераги қарсиллаб йиқилди. Итлар безовта аккилай бошлади.

Саидазим ота чопонини елкага ташлаб айвонга чиқди. Шамол-тўполон аралаш дўл ёғарди. Бир зумда ҳаммаёқни дарахтлардан узилиб тушган шохчалару барглар қоплаб олди. Ҳовли чала оҳакланган девордек оқарди — қолди. Ҳар бири ғўлан туршакдек келадиган дўл савалагандан савалаб кўм-кўк яшнаб турган ҳовлини бир зумда бефайз қилди-қўйди.

— Пахта нима бўлди?! — Бу савол ота хаёлидан ҳозир теппасида чақин чақиб турган яшиндан ҳам тез ярқираб ўтди. — Оббо, бола бечораларнинг ризқини қиядиган бўлди-ку!

Кеча ўғли Ҳусанбой отани кўргани келиб, ғўзам ундоқ, ғўзам бундоқ, деб мақтаниб кетганди. Ўғли мақтанмаса ҳам ота ғўзаларни кўрган, бир чиройли бўлиб турганидан севинган эди. Текис бўй чўзиб турган ниҳоллар пайхон бўлди, десангчи. Ҳусанбой нима қилаётганикин. Ҳозир олдига борсаммикин, деб ўйлади ота. У тўнини кияётганида хотини ҳай-ҳайлаб қолди.

— Шу пайтда қаёққа борасиз? Булутни ҳайдаб, дўлнинг йўлини тўсармидингиз. Ётинг. Нима бўлган бўлса эрталаб биласиз.

Бу пайт дўл жалага айланган, томдаги дўлларни суриб, тарновлардан маставадек жаласуви қуйиларди. Осмон қарсиллайди. Ялт-юлт қилиб кўкиш ёғду еру осмонни бир зум ёритиб сўнади.

Саидазим ота ўша даҳшатли тунни қандоқ ўтказганини кейинчалик эслайди.

— Эсимга тушса этим сесканади. Илонми, чаёнми, чақса бунчалик безовта бўлмасдим. Оз эмас, ғўққиз юз қирқ беш гектар яшнаб турган ғўзага оз мунча пешона тери тўкилганми?! Бузиб экканда қачон шунчалик бўлиб етишади-ю, қачон пахта бўлади. Мана шунақа телба-тескари ўйлар бошимни ғовлатиб юборди. Эрталаб идорага кетаркан-ман, пайхон бўлган ғўзаларга қарашга юрагим бетламайди. Идора олди одамга тўлиб кетган экан. Ўғлим Ҳусанбой ҳам етим қўзидек жовдираб турипти. Раисимиз Раҳмонжон ўзи ёш бўлса ҳам анча эсли йигит. Пахтани билади, юрт билан яхши тиллашади. Йиғилганларга, ҳамма ўз даласида бўлсин, ғўзаларни кўриб чиқамиз, деди. Мени ҳам Раҳмонжон ўзи билан дала айлангани олиб кетди. Ўша куни ҳамма бригадаларни айланиб чиқдик. Биронта кўзни қувонтирадиган ғўза йўқ. Жуда хафа бўлиб кетдим. Кўриниб қолган, икки ишлов еган ғўзалар энди лойқага қоришиб ётарди. Раис билан фикримиз бир жойдан чиқди. Қайта экишдан бошқа иложимиз йўқ. Шунга қарор қилдик. Тушдан кейин райкомимиз Шербўтаев келдилар. У киши ҳам дала айланиб, қайта экиш тўғрисидаги фикримизга қўшилдилар. Ўғлимнинг бригадасига келганда машинадан тушиб қолдим. Ҳусанбойим шийпон даҳанасида ўй ўйлаб ўтирган экан. Индамай ёнига бориб ўтирдим. На ундан, на мендан садо чиқарди.

— Дада, — деди Ҳусанбой бошини кўтариб, — май ойининг оёғида қадалган чигит пахта бўлармикин?

Индамадим. Бир воқеа ёдимга тушди. Қирқ иккинчи йилнинг май ойимикин, ҳа, май ойи бўлса керак. Негаки, оқ ўрик пишган пайт эди. Аллақайдан бир совуқ келди-ю, ғўзаларимизни ғужанак қилиб кетди. Райижрокомимиз сал ҳовлиқмароқ йигит эди. Ўша пайтда мен шу колхознинг раиси эдим. Келиб, қилди тўполонни, қилди тўполонни, гўё совуқни мен юборгандек ҳамма айбни менга тўнкади, қўйди. Ҳозир обкомга обориб чора кўрдираман, деб қолди. Икковимиз ғижиллашиб обкомга қараб кетдик. Заркентга етганимизда ўша пайтда ном чиқазган, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Райимберди Тўхтабоев учраб қолди. Нима гаплигини суриштирди. Райимберди уста деҳқон эди. Шундоқ совуқда ҳам пахтасини совуққа олдирмапти. Хашак тутатиб сақлаб қопти. Бу гапдан кейин исполкомимизга худо берди.

— Мана, сақлаш мумкин экан-ку! Сен атайлаб қилгансан.

Райимберди Тўхтабоев ўртага тушиб, гуноҳимни сўраб олди. Мен билан Қувага келиб совуқ олган далаларни кўрди. Қайта экишга маслаҳат берди. Боя айтганимдек, Райимберди ишни кўзини биладиган зўр пахтакор эди. Молхоналарда шалтоққа сепилган қумларни тупроққа қўшиб солишни маслаҳат берди. Ташиб далага олиб чиқдик. Райимберди ҳам араваларда, машиналарда гўнг билан қум жўнатиб турди. Қайта экдик. То ғўза шонага киргунча, Райимберди оталиқ қилиб турди. Ана ўшанда планни ошириб бажарганмиз.

Шу гапларни Ҳусанбойга айтиб бердим.

— Мана, кўрдингми, болам. Астойдил йиғласа, сўқир кўздан ёш келур, дегандек, жон-жаҳд билан ишласанг, битмайдиган иш қолмайди. Менга қара, авзойингдан қўлингни ювиб қўлтиққа уриб қўйганга ўхшайсан. Қани, қурай-чи, бирон ой уриниб кўрай, бўлса бўлар, бўлмаса бригадирликни ташлайман, дейдиган бўлсанг, ҳозироқ ишни топшир. Бригадирликни ўзим раисдан сўраб оламан. Бир ойдан кейин бузилган иш тузалмайди.

— Йўғ-э, дада, нима деяпсиз. Мен фақат...

— Ғўзаларинг то пахта бўлиб теримга киргунча ёнингда бўламан, болам. Кўнглингни чўктирма. Атрофингда одамлар бор. Бутун бошли колхоз аъзолари ёнингда турибди. Ернинг ботқоғи сал сингисин, шудгор бошлаймиз.

Саидазим ота Ҳайдаров правлениега келиб, раис Раҳмонжон Аҳмедов, партком Раҳимжон Тўйчиевлар билан маслаҳатлашиб, колхоздаги барча ветеранларни тўплаб, бригадаларга бириктиришни маслаҳат солди. Бу гап уларга жуда-жуда маъқул тушди. Эртасига колхозда қанчаки чол бўлса, барини йиғиб келди. Юздан ортиқ чол бригадаларга тақсимлаб чиқилди. Саидазим ота йигирма икки пенсионерни олиб, ўғлининг даласига қараб кетди.

Қирқ ўлчаб, бир кес, дегандек, чоллар олтмиш тўрт гектар даланинг уёғидан юриб, буёғидан юриб, обдон режа гузишди. Эртаси эрталабдан икки трактор ер бузишга гушди. Эллик азамат, йигирма уч чол баравар ерга ҳужум бошлаб юбордилар. Тушгача ер шудгор қилиб булинди. Тушдан кейин ҳам, кечаси билан ҳам ер текисланди. Тонг отиб келаётган пайтда ерга биринчи чигит тушди. Ўшанда соатимга қарагандим, соат беш эди. Бир ёқдан чигит ерга тушяпти, орқасидан Сирожиддин, Ҳомиджон, Абдуқаюм деган азамат йигитларимиз сув тараб боришяпти. Кўпдан қуёш қочиб қутилмас дегандек, чигитни экиб ҳам бўлдик. Суғориб, озиқлаб ҳам бўлдик. Икки кўзимиз осмонда. Қани энди ҳаво юришаман деса! Тепамизда булут айланганни-айланган. Тупроқни қисимлаб кўрсак, музлек. Кавлаб чигитни олиб қарасак, миқ этмай ётибди. Ҳайрият, бирон ҳафтага қолмай офтоб чарақлаб берди. Жонивор чигитлар ҳам шуни кутиб туришган экан, бодроқдек потирлаб бир чиқиб берди денг. Нос чекишни ташлаб юборганимга кўп йиллар бўлган эди. Ўша куни бир отим нос топиб тилимнинг тагига ташладим.

Ҳамманинг чеҳраси бирдан ёришиб кетди. Ҳусанбойимга қарадим. Бояқиш анча озибди. Қовоқлари сўлиқиб, сал бели букилгандек кўринди. Осонми? Юрт кўзини тикиб турганда қоқилиш алам қилади.

— Болам, энди бошингни кўтар! Пахтангни аъло демайман. Барибир, энг камида ўн икки кун кечлиги бор. Парваришига ҳушёр бўлсак, етказиб оламиз. Тинимсиз чопиқ, ўғит, сув уни ўнглайди. Мана шунга ҳушёр бўл.

Саидазим ота Ҳайдаров бу йил етмиш беш ёшга кирган бўлса, шундан олтмиш йилини шу «Социализм» колхозининг далаларида, ғўза орасида ўтказган. Шу олтмиш йил ичида у об-ҳаво яхши келган йилларни ҳам, мана шунақа доғда қолдирадиган баҳорларни ҳам кўрган. Мана, яқин ўн йилдирки, пенсияга чиқибди ҳамки, чигит экилган жойдан хотиржам ўтолмайди. Яхши ғўзаларни кўрса, юзлари яшнаб кетади. Сал майишган, нимжон ғўзалар тепасига келиб тагини кавлаб кўради. Ўзидан-ўзи даланинг узоқ-узоқларига ғўза оралаб кетиб қолади. Кампири овқатга чақириб пайкалма-пайкал қидириб юради.

Отанинг болалари ҳам ўзига ўхшаган жонсарак чиқди. Улар ҳам эрта баҳор далаға чиққанларича тўй ҳашамларни ҳам унутиб, то пахта терими тугаганда хотиржам бўлишади. Кампир оналари ҳамон далама-дала орқаларидан овқат кўтариб юргани-юрган. У ҳатто бир кун ҳазил аралаш шундай деганди:

— Орқаларингдан юравериб, ўлар бўлсам ўлдим. Энди менга битта валасапит олиб беринглар.

Етмишдан ошган кампирнинг велосипед минишини кўз олдига келтирган ўғиллари, келинлари, айниқса, чоли Саидазим ота қотиб-қотиб кулишди.

Ўтган йилгидан ўн икки кун кечиккан ғўзалар дадил одимлаб масофани етти кунга қисқартиришди. Ҳозир улар қарқарадек яшнаб ана шоналайман, мана шоналайман, деб турибди.

Дала йўлидан соқоли кўксига тушган бир чол багажнигига бодринг, иккита нон тугилган чорси боғлаб олиб, велосипедни пилдиратиб борарди.

Бу саксон бир ёшга кирган Умарали ота эди. Қулоғи сал оғирроқ бўлганидан чоллардан бригада тузилганини эшитмай қопти. Айрилганни бўри ер, кўпдан қолмай деб велосипедини кенг асфальт йўлидан жадаллар-ди...

Қувага борганимда ўртоқлар: «Ҳозир етти яшардан етмиш яшаргача далада» дейишган эди. Йўқ, бу гапга жиндек ўзгартиш киритиш керак. Ахир, саксондан ошганлар ҳам далада-ку!

Саид АҲМАД,
Фарғона область, Қува райони.

ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

БАРАВЖ ҒЎЗАЛАР

Қоракўлчилик комплексидан маҳаллий ўғит ортган автомашина ва трактор тележкалари «Пролетарий» колхози томон дамба-дам қатнаб турибди. Илғор пахтакор ва механизаторларнинг «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган «Ғўзаларнинг амал олишини тезлаштирайлик» деган даъватидан руҳланган колхоз миришкорлари ҳар куни далага 250—300 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб келтирмоқдалар. У ғўза тупларига культивация билан бир вақтда берилаётир. Табиий офат қийинчиликларига қарши кўрилган бу агротехника тадбирлари ғўзани суғориш билан боғлаб олиб борилмоқда. Ҳозиргача 700 гектар майдоннинг ҳар гектарига беш-олти тоннадан маҳаллий ўғит ва 250—300 килограммдан азотли ўғит берилди ва суғорилди. Н. Рўзиқулов, Т. Гаипов, Ғ. Рўзиев, Ҳ. Ҳакимов, Н. Қурбонов бошлиқ бригадаларда ғўзалар шоналай бошлади.

Ўтган йили гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» ҳосили олган колхоз пахтакорлари бу йил янада юксак марраларни кўзлаб ишламоқдалар. Улар 1492 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида қирқ центнердан ҳосил етиштиришмоқчи. Шу кунларда ишчи органлари тўла ўрнатилган ўттизта трактор культиватори ғўзага сифатли ишлов бермоқда.

А. РЎЗИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» газетасининг Каттақўрғон район «Пролетарий» колхозидаги мухбирлар пости аъзоси.

УСТОЗ

Иззатулло Сайфуллаев «Наваназот» ишлаб чиқариш бирлашмасига келганига олти йил бўлди. Серғайрат, куйди-пишди, меҳнатчан бу йигит тез орада коллектив ҳурмат-эътиборини қозонди. Топшириқларни муттасил ортиғи билан аъло сифатли бажара бориб, аввалига бешинчи, кейин эса олтинчи разрядли слесарь номини олди.

Иззатуллонинг маҳорати, тажрибаси кундан-кунга орта борди. Корхона маъмурияти, партия ташкилоти унга юксак ишонч билдириб, мураббийлик қилишни топширди. Шу кундан бошлаб И. Сайфуллаев ўзининг бутун билимини, қалб қўрини ёшларга бағишлади. Ҳозиргача ўн нафар ёш ишчи унинг қўлида ҳаёт мактабини ўтади. Уларнинг кўпчилиги айни пайтда устоз билан ёнма-ён ишламоқда. Баъзилари Совет Армияси сафида йигитлик бурчини ўтамоқда. Айримлари эса бирлашманинг бошқа цехларида бунёдкорлик меҳнати билан банд, улар қаерда бўлишмасин, устози Иззатулло Сайфуллаевнинг номини фахр билан тилга олишади.

Шаҳар партия комитети аъзоси, халқ депутатлари шаҳар Совети депутати И. Сайфуллаев ана шундай ҳурмат-эътиборга сазовор инсон.

И. АЛЕКСАНДРОВ.

ИЛҒОРЛАР САФИГА

Маликахон Ёқубова — Фарғона пиллакашлик фабрикасининг ветеран ишчиларидан бири. Бундан тўрт йилча олдин уни қолоқ ҳисобланиб келаётган учинчи участкага инструктор қилиб тайинладилар. Бу ерда, айниқса, толанинг сифати пасайган эди. Маликахон дастлаб ана шу камчиликнинг сабабларини аниқлашга киришди. Маълум бўлишича, ишчиларнинг кўпчилиги пилладан тола ажратиш технологиясини қўпол равишда бузишар экан. Инструктор ёш ишчиларга илғор иш усулларини бажонидил ўргатди. Ёрдамини ҳеч аямади. Цехда гарчи тажрибали бўлса-да, технология режимига етарли амал қилмаётган ишчилар ҳам бор эди. Маликахон Ёқубова уларнинг фаолияти устидан назоратни кучайтирди.

Участка аста-секин қаддини ростлай бошлади. Орадан бир йил ўтмай, у илғор коллективлар қаторига қўшилди. Унинг бу йилги иш натижалари ҳам чакки эмас. Биринчи квартал топшириғи 109.5 процентдан ошириб адо этилди. Ипак толасининг қарийб 73 проценти биринчи сортга топширилди. Ўтган беш ойлик техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар эса бу муваффақиятларнинг тасодифий эмаслигини, у кундалик изланиш ва фидокорона меҳнат самараси эканлигини тасдиқлади.

Т. ҲАМИДОВ.

САКСОН БЕШИНЧИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Каршистрой» бошқармасининг «Гидрострой» трестига қарашли 9-қурилиш-монтаж бошқармасининг пешқадам экскаваторчи машинисти П. Гремайли бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Илғор ва ташаббускор экскаваторчи ўз сўзининг устидан чиқиш учун ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. У ҳозиргача Толлимаржон сув омбори қурилишида уч миллион кубометр тупроқ қазиш ишини бажариб улкан ютуқни қўлга киритди. Айни пайтда П. Гремайли 1985 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қиляпти.

Шунингдек, бошқарманинг илғор чўлқуварларидан экскаваторчи Василий Бабитов, бульдозерчилар Қаюм Алиев, Бозор Қудратов кабилар ҳам ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

И. ҲИКМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости аъзоси, республика ишчи ва қишлоқ мухбирлари съезди делегати.

ГАП ПУЛДА ЭМАС...

Шу йил 31 май куни биз оиламиз билан тўрт киши бўлиб Боғдод районидаги қариндошимизникига тўйга бордик. Вазият шундай бўлдики, шошилинчда болаларимизнинг бирига билет ололмадик. Станцияга бориб, кассага учраймиз десак, навбат кўп бўлганидан арзимизни айтиш имкони бўлмади. «Тошкент — Андижон» маршрутидаги 660. поезднинг 17-вагонига чиқдик. Вагонга киришдаёқ проводник кайфиятимизни бузди. Унга бўлган воқеани айтиб, билет олишда ёрдамлашишни илтимос қилсак, кўзини лўқ қилиб «ортиқча одам тушиб кетсин, бизнинг машмашага тоқатимиз йўқ», —деб ўшқирди. Ахир, «ортиқча одам» — етти ёшли фарзандимиз эди-да! Ярим тунда уни қаерга ҳам юбориб бўларди?

Шу пайт бир аёл келиб қолиб, Марғилонгача олган билетини топширишини айтди. Жон-дилимиз билан сотиб олдик.

Йўл-йўлакай ҳар икки проводникнинг бири олиб-бири қўйиб, бизга маломат тошларини ёғдиришди. Охирида тушиш олдидан «билетнинг фарқини суриштирамиз» дейишди. Фарқини тўлашмаса ҳам майли, шовқин-суронсиз манзилимизга етиб олсак бўлгани, деб қўйдик ичимизда. Қаёқда дейсиз. Яна уч сўм талаб қилишди. Катталар саккиз сўм билан боришса, етти ёшли ўғлимиз тўққиз сўмга етиб олди.

Гап пулда эмас... Шу боисдан юлғич проводникнинг кимлигини ҳам суриштирмадик. Бу воқеани асли айтмоқчи ҳам эмасдик. Лекин қайтишда темир йўлнинг бошқа ходимлари самимий муомаласини кўриб редакцияга ёзишга қарор қилдик. Поездларнинг қатнаш жадвали ўзгариб, биз Фурқат номли станцияга мўлжалдагидан бир соат кечикиб етиб келдик. Станция навбатчиси 657-поездга икки соатдан кейин ўтиришимиз мумкинлигини айтди. Дарҳол Қўқонга етиб келиб арз-додимизни станция навбатчисига айтдик. Навбатчи поезд келиши билан гаплашиб кўрамиз, деб ваъда берди. Амалда шундай қилди ҳам. Ҳеч қандай шовқин-суронсиз 14-вагонга жойлашиб олдик. Поезд бригадири Нўъмонжон Мелиқўзиев, проводник Жўрабой Қосимов ширин сўзларини биздан аяшмади. Манзилга хурсандчилик билан етиб келдик.

Тошкент темир йўлида қатновчи икки поезд бригадасининг икки хил муомаласи бизни жуда ажеблантирди. Наҳотки, деярли бир маршрут бўйича қатновчи икки коллектив муомалада шунчалик бирбиридан фарқ қилса?

С. УМАРОВА,
уй бекаси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ИНТЕГРАЦИЯ БЕЛГИСИ ОСТИДА

ПРАГА. Чехословакиянинг ташқи савдо ташкилоти «Мотоков» бу йил Совет Иттифоқига «Татра-148» маркали кўп юк ташувчи 1200 дан зиёд автомобиль етказиб беради. Бундан ташқари совуқ иқлим шароитида ишлашга атайлаб мослаштирилган кучли «Татра-Арктик» самосвалларидан 400 таси СССРнинг шимолий районларига юборилади.

Бу машиналарни Копшивница шаҳридаги машҳур «Татра» автомобиль заводи ишлаб чиқаради. Заводнинг шуҳрати социалистик Чехословакиядан ўзга мамлакатларга ҳам кенг ёйилган. У ишлаб чиқараётган юк автомобиллари ўзининг техника-эксплуатация хусусиятлари ва пишиқлиги билан ажралиб туради. Чехословакия бундай автомобилларни жаҳондаги кўп мамлакатларга юбормоқда. Корхонанинг маркаси кейинги йилларда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда муваффақиятли ривожланаётган социалистик иқтисодий интеграциянинг рамзи бўлиб қолди.

КУРОРТ МАВСУМИ ОЧИЛДИ

СОФИЯ. Болгариянинг Қора денгиз соҳилларидаги курортларда янги мавсум бошланди. Сон-саноқсиз меҳмонхоналар ва кемпинглар минглаб туристлар билан тўлди, турли тилларда гаплашаётган кишиларни ҳар қадамда учратиш мумкин.

Болгариянинг махсус «Олтин қумлар», «Серқуёш соҳил», «Альбена», «Дўстлик» курортлари янги мавсумга пухта тайёрландилар, янги меҳмонхоналар, ресторанлар, кафелар очилди. Кўп объектлар реконструкция қилинди ва янгиланди. «Балкан турист» меҳмонларни жуда хилма-хил маданий ва спорт тадбирларига даъват этмоқда. Ажнабий туристлар Варнада «Олтин орфей» эстрада қўшиқлари халқаро фестивалида, Бургасда халқаро фольклор фестивалида бўлишлари, мароқли спорт мусобақаларида қатнашишлари мумкин.

ЎҚИТУВЧИЛАР БАЙРАМИ

БЕРЛИН. Бу ерда ўқитувчилар куни нишонланиши муносабати билан ГДР мактабларининг ўқувчилари ўз мураббийларига тантанали равишда гулдасталар тақдим этишди. Педагогларнинг катта бир групаси байрам муносабати билан ҳукуматнинг юксак мукофотларига сазовор бўлдилар. Ёш авлодни коммунистик эътиқод, социалистик ватанпарварлик руҳида, Совет Иттифоқи билан ва бошқа қардош мамлакатлар билан мустаҳкам дўстлик руҳида тарбиялаш ишида 300 мингдан ортиқ ўқитувчи ҳал қилувчи роль ўйнайди.

ГДР ўқитувчилари сафи йил сайин кенгаймоқда. Мамлакатда 8 та университет ва қарийб 30 та педагогика институти ўқитувчилар тайёрламоқда. ГДРдаги барча ўқитувчиларнинг 90 проценти республика ташкил этилганидан кейин диплом олган.

УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИ БОШЛАНДИ

ГАВАНА. Кубада мамлакатни 1980 йилда социал-иқтисодий ривожлантиришнинг ягона плани қоидаларини умумхалқ ўртасида муҳокама қилиш бошланди. Куба меҳнаткашлари касаба союзи маркази миллий ижроия секретариатининг аъзоси Энреке Гутьеррес бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, катта аҳамиятга молик бу иш республиканинг барча корхоналари ва муассасаларида ўтказилади, деб айтди.

Э. Гутьеррес сўзини давом эттириб, планнинг контроль рақамларини муҳокама қилган вақтда меҳнаткашлар уни муваффақиятли бажариш учун ўз имкониятларига пухта баҳо беришлари, фойдаланилмаётган барча резервларни ҳисобга олишлари ва хом ашёни тежаб сарфлашни янада кучайтириш, запас қисмлар ва материаллар сафини камайтириш учун конкрет тадбирлар белгилашлари керак, деб айтди.

(ТАСС).

ЮКСАК БАҲО

АНҚАРА, 16 июнь. (ТАСС). Туркия бош министри Б. Эжевит СССР билан Туркия ўртасида савдо-иқтисодий алоқалар кенгайганлигига юксак баҳо берди. Совет Иттифоқи, — деди у Халқ жумҳурият партиясидаги парламент аъзолари қузурида гапириб, — оғир саноат негизларини вужудга келтиришда, энергетика ва ирригацияни ривожлантиришда Туркияга ёрдам бермоқда. Б. Эжевит икки қўшни мамлакат экономикасининг тузилиши улар ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга ёрдам бермоқда, деди.

Бош министр Совет Иттифоқи Туркияга нефть бераётганлигига тўхталиб, «бу факт Совет Иттифоқи билан дўстликнинг яққол далилидир», деб таъкидлади.

Австриянинг пойтахти Вена — Европадаги йирик шаҳарлардан биридир. Бу ерга мамлакатнинг барча муҳим ҳукумат муассасалари, ўқув юртлари, маданий марказлар, кўпгина саноат корхоналари жойлашган.

Венанинг архитектура ва тарихий ёдгорликлари уни жаҳоннинг энг йирик гўзал шаҳарларидан бирига айлантирди. Машҳур авлиё Стефан собори, Хофбург саройи Шенбори саройи, Бельведер парки ва бошқалар шулар жумласидандир.

Суратда: Венадаги Хофбург саройи. (ТАСС фотохроникаси).

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ЙЎЛИ

Шу кунларда бутун жаҳоннинг диққат-эътибори Венага, ер юзидаги барча халқлар учун чинакам тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеага қаратилган. Бунда гап КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан АҚШ президенти Ж. Картернинг учрашуви тўғрисида боряпти.

Турли мамлакатларнинг давлат ва сиёсий арбоблари, газета ва журналларга мақолалар ёзиб, радио ва телевидение эшиттиришларида қатнашаётган шарҳловчилар ва обзорчилар стратегик ҳужум қуролларини чеклаш — СҚЧ-2 ҳақидаги шартноманинг тасдиқланиши ва имзоланишини ҳозирнинг ўзидаёқ Вена музокараларининг асосий якуни, деб ҳисобламоқдалар. Бу ҳужжатга ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун илгари кўрилган ҳамма тадбирлар орасида энг муҳим тадбир, деб баҳо берилмоқда. Олий даражадаги учрашувнинг сиёсий аҳамияти яна шундан иборатки, у Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар 1972 йилда ўз муносабатларини тинч-тотув яшаш принциплари асосида қуриш, шунингдек, ядро урушининг бошланишига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўриш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятлари доирасида ўтказилади.

СҚЧ-2 тўғрисидаги шартномага келганда шуни айтиб ўтиш кераккки, бу шартнома кучга кирганидан кейин инсоният илгари ҳеч қачон кўрмаган ва жуда кўп вайронгарчилик келтириб, гоят қимматга тушадиган мудҳиш қуролларни миқдор ва сифат жиҳатидан чеклашга хизмат қилади. Бу қуролларнинг бир қанча муҳим турларини тўплаш йўлига бир неча йил олдиндан — 1985 йилгача гов солинади. Бу шартнома СҚЧ-1нинг давоми, СҚЧ-3 шартномасининг муқаддимаси бўлиб, қуролсизланиш учун курашда давомийлик бўлишини таъминлайди. Келгусида СҚЧ-3 шартномаси устида олиб бориладиган иш қурол-яроғларнинг янги турларини вужудга келтиришга халақит бериш ва қурол-яроғларнинг кўпайтирилишини чеклаб, уларни ўзаро қисқартиришга ўтиш тўғрисида келишиб олиш йўлларини қидириб топишни кўзда тутади.

Л. И. Брежнев билан Ж. Картернинг имзолаши учун тақдим этиладиган ҳужжат томонларнинг тенглиги ва бир хил даражадаги хавфсизлиги принципларига мувофиқ ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Оқилона муросага келиш, жаҳондаги энг мураккаб проблемаларнинг ҳар бирини ҳал этишга реалистик ёндашиш натижасида шундай ҳужжат тайёрланди. Бу ҳужжатнинг рўёбга чиқарилишидан СССР ҳам, АҚШ ҳам бир хил даражада манфаатдордир.

Вена бирдан-бир тўғри йўлга — қуролсизланиш, тинчликни, кескинликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш йўлига ўтишда энг муҳим босқичдир. Бу йўлдан бундан буён олға ҳаракат қилиб бориш томонларнинг Австрия пойтахтида қабул қилинган қарорларни қанчалик сўзсиз ва ўз вақтида амалга оширишларига боғлиқ бўлади. Совет Иттифоқи бунинг учун қўлидан келган ҳамма ишни қилади. Л. И. Брежнев 11 июнда Ҳиндистон Бош министри М. Десаи шарафига берилган зиёфатда бундай деди: «СССР учун ташқи сиёсатда тинчликни мустаҳкамлаш, янги уруш хавфини камайтириш, халқлар гарданидаги қуролланиш юкини камайтиришдан ҳам юксакроқ мақсад йўқ».

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ҲАЁТ ВУЖУДГА КЕЛТИРГАН ДЎСТЛИК

Ҳиндистон Бош министри Моражи Десаининг СССРга қилган расмий дўстона визити натижасида тегишли ҳужжатлар имзоланган эди. Халқаро матбуот бу ҳужжатларни Совет Иттифоқи билан Ҳиндистоннинг кўп қиррали, икки томонлама ҳамкорлик имкониятларини кенгайтиришга қатъий қарор берганлигини исбот этувчи далил, деб ҳисобламоқда. Олий даражадаги музокаралар давомида икки томонлама муносабатларга доир, шу жумладан халқаро ҳаётга доир кўпгина муҳим проблемалар муҳокама қилинганлиги таъкидлаб ўтилмоқда.

Икки мамлакат раҳбарларининг мунтазам учрашувлари Совет — Ҳиндистон давлатлараро муносабатлари практикасидан мустаҳкам ўрин олди. Бу учрашувларда ошкора, самарали фикрлашиб олишлар ҳар гал ҳар икки томон биргаликда бажараётган ва экономика ҳамда сиёсат, савдо-сотиқ ва спорт, фан ва маданият соҳаларини қамраб олаётган ишларга янги куч-ғайрат бахш этади.

Совет Иттифоқи билан иқтисодий ҳамкорлик Ҳиндистоннинг индустриал қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Ҳиндистон саноатининг бир қанча асосий кўрсаткичлари жиҳатидан жаҳондаги ўнта етакчи мамлакат қаторига ўтди. Ҳиндистонда ҳар икки мамлакатнинг биргаликда сарфлаган куч-ғайрати билан 80 га яқин йирик объект қурилди. Бу объектлардан 50 дан кўпроғи ишлаб турибди. Экономика соҳасидаги Совет — Ҳиндистон алоқаларининг доираси нефть индустрияси ва энергетика, қишлоқ хўжалиги ва металлургия, машинасозлик ва фармацевтика билан чекланиб қолмайди.

Ҳиндистонда ҳосил қилинаётган электр энергиянинг 20 процентдан кўпроғи, ишлаб чиқарилаётган нефть маҳсулотларининг 35 проценти, оғир машинасозлик буюмларининг ярмидан кўпроғи Совет Иттифоқининг кўмаги билан қурилган корхоналар ҳиссасига тўғри келади. Бу — мамлакатларимиз иқтисодий ҳамкорлигининг катта самарасидир. Совет Иттифоқининг ёрдами билан барпо этилган заводларнинг маҳсулоти Ҳиндистоннинг анъанавий экспорт моллари (чой, кофе, газлама, тамаки, зиравор) билан бир қаторда қора металл прокати, чўян, кабель, аккумуляторлар, трансформаторлар, хирургия асбобларини ҳам жаҳон бозорига етказиб бериши учун имконият туғдиради. Висакхапатнамдаги металлургия заводи Ҳиндистонни индустрлаштириш йўлида шубҳасиз, муҳим босқич бўлади. Ҳозирги музокаралар вақтида имзоланган битимга мувофиқ, бу завод ҳар икки мамлакатнинг иштироки билан тез орада қурила бошлайди. СССР билан Ҳиндистоннинг тинчликни мустаҳкамлаш, янги уруш хавфини камайтириш, қуролланиш машаққатларини қисқартириш йўлидаги умумий интилишга асосланган дўстлиги халқаро миқёсда жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу дўстлик социалистик ҳамдўстликнинг блокларга қўшилмаслик ҳаракати билан узвий иттифоқини мустаҳкамлаш жараёнини акс эттиради.

Ю. РОМАНЦОВ,
С. БУЛАНЦЕВ.
(ТАСС).

ИҒВОГАРЛИКЛАРНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДАЛАР

ЛУАНДА, 16 июнь. (ТАСС). Жанубий Африка Республикаси ирқчилари Ангола Халқ Республикасига қарши яна қуролли иғвогарлик қилдилар. АХР мудофаа министрлигининг бу ерда тарқатилган баёнотида айтиладики, 11 июнь куни Жанубий Африка Республикаси ҳарбий-ҳаво кучларининг қонунга хилоф суратда босиб олган Намибия территориясида жойлашган «Мираж» типидаги қирувчи бомбардимончи самолётлар эскадрильяси Ангола осмонига бостириб кирди ва мамлакатнинг жанубида, Кунене вилоятидаги Умби қишлоғини бомбардимон қилди. Ваҳшиёна ҳуруж натижасида уч киши ўлди, 11 киши жароҳатланди. Халқ хўжалигининг бир қанча объекти вайрон бўлди.

МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ МУАССАСАЛАРИ ИШИ — «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» НАЗОРАТИДА

ҲАММА ЯХШИ НАРСА — БОЛАЛАРГА

Наманган областида болалар муассасалари тармоғи йил сайин кенгайиб бормоқда. «Совет Ўзбекистони» мухбири Т. Назиров халқ депутатлари область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари М. ОДИЛОВ билан бу соҳадаги иш тажрибалари ҳақида суҳбатлашди.

— Коммунистик партия билан Совет ҳукумати болалар ва оналар тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиб келаётир. Буни областимизда амалга оширилаётган кенг миқёсдаги ишлардан ҳам билиш мумкин. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган даврида болалар боғча-яслиларининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Ёш авлодни юксак эътиқодли, ахлоқли ва одобли қилиб тарбиялаш соҳасида муайян муваффақиятларга эришилди. Таълим-тарбиянинг самарадорлиги яхшиланди.

Доҳий В. И. Лениннинг ҳамма яхши нарса — болаларга, деган муқаддас васиятини амалга ошириш учун кураша бориб кейинги уч йилда областимизда 4,8 минг ўринли болалар боғча-яслилари қурилди. Бундан ташқари 170 дан ортиқ маъмурий-хўжалик бинолари мактабгача тарбия муассасаларига мослаштириб берилди. Башарти ўн йил муқаддам областда бор-йўғи 150 га яқин болалар боғча-яслилари бўлса, эндиликда уларнинг сони 500 дан ошиб кетди, уларга жалб қилинган кичкинтойлар эса 2,5 марта кўпайди.

Яқинда область партия комитети Учқўрғон район хўжаликларининг қимматли ташаббусини маъқуллади. Улар Халқаро болалар йилида мактабгача ёшдаги болаларнинг 40 процентдан кўпроғини доимий боғча-яслиларга жалб этиш тадбирларини белгиладилар. Бу ишда район меҳнат аҳлига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикада мактабгача тарбия муассасаларининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарори дастуруламал бўлмоқда. Бу ердаги «Ҳурмат Белгиси» орденли Ленин номли совхозда доимий боғча-яслиларда тарбияланувчилар сони 1250 нафардан ошиб кетди ёки мактабгача ёшдаги ўғил-қизларнинг 63 процентини ташкил қилади.

Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли территориал ишлаб чиқариш бирлашмасида янги боғча-ясли бинолари қурилиши кун сайин кучайтирилмоқда. Кейинги йилларда бирлашма маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларининг ташаббуси билан мактабгача тарбия муассасаларига жалб қилинган ўғил-қизлар сони 3,2 баравар кўпайди. Боғча-яслиларни тажрибали, махсус маълумотли педагог-тарбиячилар, музика муаллимлари билан мустаҳкамлашда катта тажриба тўпланди. Доимий боғчаларда тарбиячиларга бепул уст-бош (форма), пойафзал ва озиқ-овқат етказиб берилаётир. Худди шундай қулайликлар Наманган районидаги «Ленинград», Задарё районидаги «Правда» колхозларидаги мактабгача тарбия муассасаларида ҳам яратилмоқда.

Ёш авлодни жисмонан бақувват, юксак фазилатли ва соғлом қилиб ўстиришда уларни тўғри овқатлантириш муҳим аҳамият касб этади. Областда ҳозир 110 та сут ошхоналари, боғча-яслиларни озиқ-овқатлар билан таъминловчи марказлашган ошхона-магазинлар ишлаб турибди. Чуст район партия, совет ташкилотларининг ташаббуси билан марказлаштирилган ҳолда сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминловчи майда улгуржи савдо маркази ташкил этилди.

Областимиздаги болалар боғча-яслиларида тарбияланувчиларга медицина хизмати кўрсатиш ҳам намунали йўлга қўйилган. Умуман, оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилишга эътибор йил сайин кучайтирилмоқда. Туғруқхоналарда 2500 га яқин болалар, 1400 дан ортиқ акушер-гинекология ўринлари ташкил этилди. Бу ишга Наманган, Чуст, Учқўрғон шаҳарлари, Задарё, Поп, Янгиқўрғон, Тўрақўрғон районларида, айниқса, эътибор кучайтирилган.

Наманган областида мактабгача болалар муассасалари тармоғини кенгайтириш, уларда таълим-тарбия ишини янада такомиллаштириш соҳасидаги ишлар ғоят хилма-хил ва қизиқарлидир. Беш йиллик охиригача колхоз ва совхозларда 7 минг ўринли, маҳаллий Советлар йўли билан 1200 ўринли, саноат корхоналари ёрдамида 1500 ўринли боғча-яслилар қурилиб ишга туширилади.

Янгийўл кондитер фабрикасида ишлаб чиқарилаётган турли ширинликлар, маҳсулотлар элимизга манзур бўлмоқда. Корхонанинг кўпгина маҳсулотлари Сифат белгиси олган.

Суратда: 1980 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган илғор ишчилардан М. Холматова ва Н. Касицина.

В. Сироткин фотоси.

СУВ КЎТАРИЛСА ҲАМ ХАТАР БЎЛМАЙДИ

Сибирдаги катта портлардан бири Дудинкага сув кўтарилиши хатар сололмайди. Бу ерда сув тошқини чоғида кемаларни қабул қилиб олишга мосланган причал ишга туширилди. Уни Мурманскдан келган қурувчилар муддатидан илгари битказдилар.

«Мурманскморстрой» коллективи Узоқ Шимол шароитларида гидротехника иншоотларини қуришда катта тажриба орттирган. Мурманскда Норильск рудасини қабул қилиб оладиган ихтисослаштирилган причални ҳам шу коллектив қурган. Бу руда Дудинка порти орқали Кола ярим оролига келиб туради. Эндиликда Енисейдаги портни реконструкциялаш ва кенгайтириш, унга кучли товуш таъсир кўрсата олмайдиган қилиш вазифаси турибди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ЕР ОСТИ ЁМҒИРИ

Қирғизистондаги «Жениш» совхозининг сабзавот даласида сув ерга кўмилган трубалар орқали тўғридан-тўғри ўсимлик илдизига боради. Бу ерда барпо этилган республикада биринчи импульсли томчилатиб суғориш системаси ишлаб турибди. Суғоришни қачон бошлаш ва қанча вақт суғориш кераклигини даланинг ўзи белгилайди. Дала сувга қонгач телемеханика воситалари ёрдамида манбадан узилади, лекин дала қуриши биланоқ яна ер ости ёмғири бошланади.

«Киргизгипроводхоз» институти мутахассислари ишлаб чиққан суғориш системаси ўсимликнинг энг мақбул озиқланиш режимини таъминлайди, сув сарфини учдан бир ҳисса камайтиради, қатор ораларини энининг кичрайтирилиши ҳисобига экин «зичлигини» қарийб икки баравар ошириш мумкин. Бундан ташқари томчилаб суғориш сизот сув кўтарилишига ва тупроқнинг шўрланиб кетишига йўл қўймайди.

Самарали тупроқости суғориш системалари Чуй водийсининг яна учта хўжалигида амалга оширилди. Чуй водийси — «АСУ» лойиҳаси ишлаб чиқилди. Бу лойиҳа юз минглаб гектар экинзорни автомат тарзда ер остидан суғоришни кўзда тутади.

(ТАСС).

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

ЮРТИМ

Юртим!
Сен ҳақингда ёниб куйлолмасам,
Дилимдан ўт бўлиб чиқмаса номинг,
Эртанги кунингни агар ўйлолмасам,
Оқлолмасам берган туз ила нонинг,
Чаноқда булутдай кўпирган пахталар,
Сенинг юрагингга бўлса-ю мадад,
Сен бутун дунёга кийгизиб юрсанг-у
зар,
Мен бунга ҳам топсам арзимас сабаб.
Қўлларинг темирга айланиб бус-бутун,
Кўзингда чақнаса севинчдан ёшинг,
Шаҳд билан маррага етиб борган куниг
Қувончдан осмонга етмаса бошим,
Ўшал кун ҳам, агар, портламаса юрак,
Меҳринг қаршисида ёна ва ёна...
Қўй, жазосин берай, бундай қалб не
керак,
Тупроққа қорайин мен уни, Она!
Ахир, сени шунчаки тил учида куйлаш,
Яширмам, нописанд лоқайдликдай гап.
Сени куйлаганда тоғлар беролмай дош,
Дунёнинг юраги кетмаса жимирлаб
Кечирма, Онажон!

Назира ЙЎЛДОШЕВА.

ТОҒЛАР

Салобати босган дунёни,
Довулларга кўксидир
қалқон.
Ҳар дам ҳайрон қолдирар
мани,
Яқин турар уларга осмон.
Боболарга ўхшайди тоғлар.
Улар эрур дарёлар боши,
Улар эрур гўзал, жилвагар.
Асрларга етган бардоши,
Сочлари оқ, ёши мўътабар—
Оналарга ўхшайди тоғлар.
Афсоналар тинглаганман
кўп...
Жасурларга қиёслай бу
кун —
Рақибини жангда мот қилиб,
Зафар гаштин суриб ўтирган
Баҳодирга ўхшайди тоғлар.
Устоз Ойбек нигоҳидир у —
Қоядаги бир туп наъматак...
Тошдан тошга сакрайди оҳу,
Жилға сўйлар мароқли
эртак...
Даҳоларга ўхшайди тоғлар.

Исмоил ТЎХТАМИШЕВ.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ТЎПЛАРГА БОЙ УЧРАШУВЛАР

Мамлакат чемпионатининг ўн учинчи тур ўйинлари ҳужумкорлик руҳида ўтди. Коллективлар биринчи даврани муваффақиятли якунлашга ҳаракат қилмоқдалар. Фақат биргина учрашувда дуранг ҳисоби қайд қилинди. Икки ўйинда меҳмонлар устун келишди. 9 учрашувда дарвозаларга 25 та тўп киритилди. Қизиғи шундаки, чемпионатда яна икки пешқадам юзага келди. 12 тур мобайнида мағлубият нималигини билмай ўйнаган «Шахтёр» футболчилари минсклик динамочилар меҳмони бўлиб, биринчи марта имкониятни бой беришди. Ўтган кунги учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Динамо» (Тб) — «Торпедо» — 3:1, ЦСКА — «Динамо» (К) — 0:1, «Динамо» (Мн) — «Шахтёр» — 2:0, «Крылья Советов» — «Заря» — 1:0.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

◆ ВЕЛОПОЙГА. Ленинградда ўтказилган халқаро кўпкунлик пойга тугади. Республикамиз вакиллари еттинчи ва саккизинчи босқич мусобақаларида дуруст натижа кўрсатдилар. Еттинчи босқичда А. Хрушчёв маррага тўртинчи бўлиб келди. Умумкоманда ҳисобида учинчи ўрин эгалланди. Велосипедчиларимиз саккизинчи босқичда олтинчи, ўнинчи босқичда эса бешинчи ўринни эгалладилар.

◆ ЧИМ ХОККЕЙ. Москва ва Олмаотада аёллар командалари ўртасида биринчи марта ўтказилаётган мамлакат чемпионатининг иккинчи тур ўйинлари бошланди. Москвада пойтахт области спартакчилари Тошкентнинг «Университет» коллективи (8:0) билан учрашдилар. Олмаотада «Андижанка» қизлари горькийлик спартакчилардан 3:0 ҳисобида устун келдилар. Ҳозирча Москва области спартакчилари билан «Андижанка» хоккейчилари ўнтадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда.

ЎРАГА СИЧҚОН ТУШДИ...

Фельетон

Аслини олганда пора билан порахўр бир-биридан ажратиб бўлмайдиган яхлит бир тушунча. Ўзбек Совет Энциклопедиясида ҳам шундай талқин қилинган: «Пора» — танга-чақа, садақа, «хўр» — емоқ, ютмоқ, «порахўр» эса шу икки сўзнинг бирикмаси бўлиб, «садақахўр» дегани. Порахўр ўтмишнинг шармандали сарқити, мансабдор шахснинг ўз хизмат вазифасидан фойдаланиб, ўзига иши тушган кишидан пул ёки қимматбаҳо буюм олади, дегани. Ёки халқ ибораси билан айтадиган бўлсак, «порахўр» текин даромад деса ўзини томдан ташлайдиган, ўпкон бўлиб кетган жиғилдонини бошқалар ҳисобидан тўлдириб юрадиган баднафс текинхўр дегани.

Наби Ғаниевни техникум студентлари кўзига олабўжидай ёмон кўрсатиб қўйган ҳам унинг порага ўчлиги бўлди. Ўзи-ку Тошкент политехникумида обрў-эътибори жойида, кимсан — техникумнинг кундузги бўлимига мудирлик қилиб юрган киши эди. Техникумда қандай иш бўлса, ҳаммасига масъул. Студентларнинг ўзлаштиришини ҳисоб-китобини олиб бориш борми, педагогика советини муҳокамасига материаллар тайёрлаш борми, хуллас барча ташкилий-тарбиявий ишларга балогардон эди.

Одам оласи ичида бўлар экан. Яқин кунларгача баобрўликда политехникумдай катта бир даргоҳда иккита бўлса биттаси, битта бўлса ёлғиз шу Наби Ғаниевнинг ўзи бўлиб юрган одамнинг порахўрликдай жиноят кўчасига кириши кимнинг ҳам хаёлига келибди дейсиз.

...Дарсдан кўра ўйинга кўпроқ берилибдими, ҳар ҳолда, техникумнинг иккинчи курс студенти Тўйчибой Ўрозимбетов бир эмас, бирданига бешта фандан «икки» баҳо олиб, келгуси ўқув йилини яна ана шу курсдан бошлайдиган бўлиб қолди. Умрининг бир йили бекор кетаётгани Тўйчибойга жуда алам қилди. Аммо имтиҳонларни қайта топширай деса, бошига бир тўда ари уя қуриб олгандай ғувиллагани-ғувиллаган, ўқигани бир қулоғидан кириб, иккинчисидан чиқиб кетаверарди. Шундай бўлса ҳам, иккинчи курсда қолиб ўқигандан қайта имтиҳон топширганим маъқул, деб толиниг соясида боши шишиб ўтирганида кимнингдир овозидан чўчиб тушди.

— Ҳа, Тўйчибой ўнгингла туш кўряпсанми, ўзинг билан гаплашиб қолибсан?

Тўйчибой бошини кўтариб қаршисида турган Наби Ғаниевга кўзи тушди. «Домла»нинг савлати босиб «йўқ, ўзим шундай», деб ғўлдираб қўйди.

— Тортинмай айтавер, балки ёрдамим тегиб қолар.

Тўйчибой гапирайми, гапирмайми дегандай иккиланиб турди-да, сўнг бутун аламини тўкиб солди.

— Бешта фандан йиқилганман. Курсда қолдириш тўғрисида буйруқ ҳам чиқаргансизлар...

— Вой-бў, шунга шунчаликми, мен ўзинг билан гаплашиб ўтирганингни кўриб, савдойироқ бўлиб қолибсанми дебман. Майли, хонамга бор, қайта имтиҳон топширишга рухсат бераман.

Тўйчибой ярқ этиб Ғаниевга қаради. У «томганни ҳам ялатмайдиган зиқна домла»нинг бирдан сахийлиги тутиб кетгани сабабини билолмай гаранг эди. Ғаниев унинг талмовсираб турганини кўриб ўрнидан қўзғалди:

— Хўп бўлмаса, ҳозироқ бор, кутаман.

Хонада Наби Ғаниев гапни айлантириб ўтирмай мақсадга кўча қолди:

— Хизмат ҳақим юз сўм, бир тийин ҳам кам бўлмайди. Хўп десанг, ҳозироқ сенга имтиҳонни қайта топширишинг учун рухсат билан бирга учинчи курсга ўтказиш тўғрисида буйруқ ҳам бераман. Қалай, розимисан?

Бу гапни эшитиб Тўйчибойнинг яна хуши бошидан учди. «Нима, бу домла мени синаяптими ё... — ўйлади у. — тавба, жуда қизиқ бўлди-ку, кел, гапи рост бўлса, юз сўм деган каерларда қолиб кетмайди, бир таваккал қилай, зора...».

— Домлажон, юз сўм эмас, ундан кўпроқ сўрасангиз ҳам топиб бераман. Фақат ёрдамингизни аяманг, — У «мен ҳозир келаман» деди-да, югурганича хонадан чиқиб кетди. Кимлардандир қарз олди. Ўзининг ҳамма чўнтакларини кокиштириб чиқди, танга-чақаларни ҳам жамлаб аранг юз сўмга етказди-да, Ғаниевнинг ҳузурига келиб қўлига топширди.

— Мана бу ўғил боланинг иши бўлди. — Наби Ғаниев Тўйчибойнинг елкасига қоқиб деди. — Манави учинчи курсга ўтганинг ҳақидаги буйруқ, бунниси эса қайта имтиҳон топширишинг учун рухсатнома, олгину кетавер... Ҳа, айтгандай, — «домла» Тўйчибой Ўрозимбетовни эшик тагидан қайтарди, — ўрага сичқон тушди гулдур гуп, деган гапни эшитганмисан. Ҳа балли, бу ҳақда бирор кишига оғиз ҳам оча кўрма...

Одамларнинг табиати жуда қизиқ-да, ҳар қандай муҳим маҳфий гапни кўчага чиқиб бор овозингиз билан жар солиб айтсангиз ҳам, ҳеч ким эътибор бермай ўтиб кетаверади. Агар бундайроқ гапни ҳам «бутунлай сир» деб бирортасининг қулоғига шипшитиб қўйсангиз борми, ана ўшанда бу гапнинг қанот чиқариб учишини кўраверасиз. Тўйчибойнинг «холис хизмати» билан ўттиз тишнинг орасидан чиққан гап бутун техникумда овоза бўлиб кетди. Айниқса, имтиҳондан ўтолмай қарздор бўлиб юрган студентларга шу гапдан кейин «жон» кириб қолди. Улар бир-бирининг кўзини шамғалат қилиб Наби домланинг эшигини тақиллатаверадиган бўлиб қолишди.

— Ҳа, кел акаси, сенга ҳам рухсатнома керак бўлиб қолдими? — сўрарди одат бўйича Наби Ғаниев улардан.

— Ҳа, домлажон, сизнинг рухсатингиз бўлсагина имтиҳонни қайта қабул қилишармиш, бўлмаса...

— Хўп акаси, буёғига биз рози, аммо...

«Домлажон»нинг нималарга шама қилаётганини, унинг «аммо»си неча сўмга тушишини яхши билган студентлар шу заҳоти чўнтак кавлашга тушиб қолишарди. Уларнинг орасида йил бўйи дарсини ўқимай ялло қилиб юриб, синов ва имтиҳонларга гал келганида йиқилиб чиқадиган дангаса талабалар ҳам, ўтилган фанларни ўзлаштиролмай бутун техникумда отнинг қашқаси бўлиб қолган студентлар ҳам бор эди. Мана шуларнинг биттаси: Эргаш Ирисметов учта фандан «икки» баҳо олгани учун учинчи курсда қолдирилган эди. Эргашвой икки юз сўмни аччиқ чайнаб Наби Ғаниевнинг ҳузурига кириб чиқди. Шундан кейин домланинг тантилиги тутиб кетиб Ирисметовнинг номидан тўртинчи курсга тиклаш тўғрисида ўзи ариза ёзиб, ўзи қўл қўйди-да, «мана энди тўртинчи курсга бориб ўқийверасан» деб иржайди.

Наби Ғаниев бу ёқда студентларнинг пулини туя қилиб, ҳожатини чиқариб юраверсин-у, гапни энди Тошкент давлат маданият институти кадрлар бўлимининг бошлиғи Валентина Шахвердовадан эшитинг. Порахўр гавҳарни хор қилар, деганларидай Валентина Филимоновнанинг қилмиши бутун институт номига қора доғ бўлиб тушди. Ҳозир маданият институтида студентларнинг ҳам, ўқитувчиларнинг ҳам оғзида Шахвердованинг хурмача қилиғи.

Воқеа бундай бўлган эди: Татьяна Вагапова оилавий сабаблар билан ўқишни давом эттиролмагани учун Тошкент давлат маданият институти ректорати 1977 йил 25 июлда уни институт сиртқи бўлимидан четлаштириш тўғрисида буйруқ чиқарди. Вагапова орадан икки йилни ўтказиб ўқишни тиклаш ҳаракатига тушиб қолди-да, тўғри институт кадрлар бўлимининг бошлиғи Шахвердованинг ҳузурига маслаҳат сўраб келди. Валентина Филимоновна ўз оёғи билан кириб келадиган бунақа «ов»ларнинг бошини айлантириб ташлайдиган восита — очиқ савдо эканлигини синовдан ўтказиб тажрибаси ошиб қолганиданми, ё бўлмаса шундай қилса ўқи нишонга бехато тегишини билибми, ишқилиб гапни чўзиб ўтирмади-да, аниқ мақсадга кўчиб қўя қолди.

— Дунёда бажариб бўлмайдиган ишнинг ўзи йўқ, — деди у жилмайиб. — Хўп десангиз бу ёғини ўзим тўғрилаб бераман. Фақат ҳалиги, нима десамикин, хизмат ҳақи дегандай...

Маслаҳат олгани келиб иши осон кўчганини кўрган Вагапованинг боши осмонга етди:

— Майли, ҳар қанча сарф-харажат бўлса ҳам тайёрман. Қанча келтириб беришимни билсам бўладими? — деган гап қандай қилиб оғзидан чиқиб кетганини ҳам билмай қолди.

— Олти юз сўм. Арзимаган пул. Икки ўртада ўқишни тиклаб олганингиз қолади.

Берганга бир сўм ҳам кўп, олганга минг сўм ҳам кам деганларидай Валентина Шахвердова олти юз сўмни оғзининг бир чеккасидан чиқариб юборгани унинг бунақа ишларга жуда бесуяк бўлиб қолганини мана мен деб кўрсатиб турар эди. Бугина эмас, унинг ўзи ҳамда институтга сира алоқаси бўлмаган турмуш ўртоғи Михаил Шахвердовнинг ҳатто йилда бир-икки бўладиган баъзи харажатларни ҳам институт ҳисобидан қилаётгани Валентина Филимоновнанинг нақадар тубан кетганлигига яна бир далил бўлиши мумкин. Буни қарангки, Шахвердова студентлар книжкасининг иккита бланкасига ўзи ва эрининг номини ёзиб имзосини қўйди-да, иш пайтида ходим, отпуска пайтида эса «кундузги бўлим студенти» бўлиб олишди. Бошқа шаҳарларга боришганида самолёт билетини нари-бериси билан 30 процент арзонга олиб учишаверди. Мана сизга порахўрлик кўчасига кирган шахснинг ўз манфаати йўлида ҳар қандай ишга ҳам тайёр эканлигига ёрқин бир мисол.

Порахўрни шароитга мослашиб, иш услубини тез-тез ўзгартириб турадиган устаси фаранг дейишади. Айтишларича, унинг садақа хуржунида пора олишнинг минг бир усули бўлармиш, бири ёрдам бермаса иккинчисини ишга солиб, тузоғига илинган ўлжасининг қуруқ пўстини қолдирмагунича чангалидан чиқармасмиш. Бўлса бордир. Аммо шуни ҳам асло унутмаслик кераккй, ҳар қандай виждони нопок порахўр шумғиялар ҳеч қачон узоққа боролмайди. Эгри битганни элнинг ўзи тўғрилаб, уларни ҳеч қаерда чуқур илдиз отолмайдиган қилиб қўяди. Биз ҳам ушбу фельетонга сўнгги нуқта қўяётиб, номи юқорида зикр қилинган ҳар иккала билим даргоҳи маъмурияти диққат-эътиборига ҳам баъзи гапларни айтмоқчимиз: илм даргоҳида жамиятимизга ёт бўлган тамагирлик, порахўрлик, текинхўрлик, моллапарастлик каби иллатларни ўзига касб қилиб олган шахсларга ўрин бўлмаслиги керак.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ. 9.00 — Вақт. 9.50 — Зарядкага сафланинг. 10.15 — Халқ оҳанглари. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — Музикали киоск. 13.20 — Қишлоқ янгиликлари. 14.20 — Концерт. 14.50 — Фильм-спектакль. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.50 — Мультфильм. 18.00 — 1979 йил қўшиқлари. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун — медицина ходимлари куни. 19.30 — Хатларингиз асосида. 20.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30 — Вақт. 22.15 — Концерт. 23.15 — Янгиликлар. **УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.** 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Лирик концерт. 10.50 — Киноҳаваскорлар экрани. 11.30 — Ўн учинчи Бутуниттифоқ Пушкин шеърияти байрами. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Ёнар тоғ хазинаси. Бадиий фильм. 14.15 — Шахмат мактаби. 14.45 — Инсон ва қонун. 15.15 — Реклама. 18.15 — Кичик сеҳргарлар. 19.00 — Бугун — медицина ходимлари куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Най тароналари. 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Зарблар ва рақслар. 21.30 — Вақт. 22.15 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.30 — Концерт. **ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.**

18 ИЮНЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ: 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг—иқболинг. 16.30 — Концерт. 17.15 — Телестадион. 17.45 — Онамларнинг мактаби. 18.15 — Пионер ёзи йўлларида. 18.45 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.15 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Третьяков чалади. 19.25 — В. Панова. Тўймисан тўй. Спектакль. 21.00 — Халқаро болалар йилига. 21.30 — Вақт. 22.15 — Футбол. «Динамо» (К) — «Торпедо». 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ: 18.20 Биз — темирчимиз. 18.30 — Мактаб ўқувчилари учун. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ маслаҳатчилари сайлови олдидан. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Т. Саъдуллаев куйлайди. 21.30 — Вақт. 22.15 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 22.30 — Шеърият билан учрашув. А. Орипов.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН: 18.40 — Болалар учун фильм. 18.45 — Адашган. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 21.20 — XIII Бутуниттифоқ Пушкин шеърияти байрами.

РАДИО

17 ИЮНЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — Табассум. 10.45 — Болалар саломатлиги учун. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Илғор чорвадорлар ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Медицина ходимлари учун концерт. 14.00 — Шоли ҳосилдорлигини ошириш резервлари. 15.40 — Э. Раннет. Илон ва қадаҳ. 17.10 — Медицина ходимларининг талабларига биноан концерт. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт эшиттириши. 20.25 — Шу куннинг қўшиқлари. 21.00 — Табассум. 22.00 — Футбол. Локомотив — Пахтакор. 23.15 — Дам олиш концерти.

18 ИЮНЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.45 — Дўстлик байроғи туркумидан. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.00 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвачилик комплекси ривожланади. 13.30 — Чолғу куйлари. 14.00 — Ғалла ўрими илғорлари ҳузурида. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — Ёшлик. 20.25 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг хори ижро этади. 21.00 — Ҳамкорлик самаралари. 22.28 — Н. Аҳмедова ва Д. Муллақандов ижро этган қўшиқлар. 23.20 — Дам олиш концерти.

ШАҲАР ТИПИДАГИ ПОП ПОСЁЛКАСИДА
23, 24 ИЮНДА
ЎЗБЕКИСТОН ССР 1979 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ УЧИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТИРАЖДА 366 МИНГТА ПУЛ ВА БУЮМ ЮТУҚЛАРИ ЎЙНАЛАДИ.

Жумладан: 40 та «Москвич», «Жигули», «Запорожец» автомашиналари, 80 та аравачали мотоцикл, кўп миқдорда гиламлар, гилам поёндозлар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ва йирик пул ютуқлари ўйналади.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!
ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

СССР Давлат меҳнат омонат кассаларининг Ўзбекистон республика Бош бошқармаси.

СССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИНИНГ
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
26 июнь соат 15.00 дан
ИНСТИТУТГА КИРУВЧИ АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИНИ ЎТКАЗАДИ

Институт адреси: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (4, 19, 111, 115, 102, 121-автобусларнинг «Микрорайон» бекати).

●

ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»ГА ҚАРАШЛИ 159-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ 13-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ
ҚАЙТАДАН ТУЗИЛАДИ

Даъволар 27 июнгача қабул қилинади.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/VI да **Севги ҳақида қисса,** 19/VI да **Чио-Чио-Сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/VI да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Парвона** (19.30), 19/VI да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/VI да **Тўйдан олдин томоша,** 18/VI да **Концерт.**

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи сиртқи факультет декани Ф. М. Беккульбековга онаси

Дилафруз ИСМОИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55 32-55-05, секретариат — 33-72-83 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18 32-53-20, 32-53-21 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02044. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 137.